

Ulusal Güçler Cepheye Nasıl Bakıyorlar?

Yekbûn: Yıllardır savunduğumuz ulusal cephe, halkımızın da özlemidir.

PKK: Ulusal güçlerin attığı bu adım halkımızın ve tarihin de beklentisiydi.

PSK: Özgür ve demokratik Kürdistan için birliğin tarihi bir rolü olabilir.

KAWA: Ulusal cepheyi kazanımlar teme-

linde iktidar olabilecek bir organ olarak görüyoruz.

TSK: TC'yi uluslararası planda yalnızlaştırma, cephenin çalışmalarıyla mümkündür.

PRNK: Kürdistan'da ulusal birlik tüm hareketlerin ortak görüşü olarak ortaya çıkmıştır.

Hevgirtin- PDK: Ulusal cephe Kürt halkının beklentisine bir cevaptır.

PRK-Rizgarî: Cephe, ulusal kurtuluş mücadelesinin bazı sorunlarını çözebilir.

RNK- KUK: Cephe toplantısı başlı başına önemli ve tarihi bir gelişmedir.

Sayfa 8-9

Mücadeleci ve kalıcı birlikler için

Sayfa 2

Kuzey Kürdistanlı siyasal güçlerin kamuoyuna açıklaması

Sayfa 9

MEDYA

Onbeş Günlük Haber - Yorum Gazetesi

GÜNEŞİ

1-15 Temmuz 93

Yıl: 6

Sayı: 33

8000 TL

(KDV Dahil)

Ma mirovatî ewha ye?

Hêzên TC'ê li Kurdistana Bakur hovîtiya xwe dom dîkin. Roj tune ye ku gundek neye xerakirin, gerîla û mirovên sivil neyên kuştin.

Di sê roja de li Lîcê şewitandina gundên Pêçar, Bawardê, Zîkê, Prîsk, Norşîn, Maştak, Hersîgê, Gozorik, Şêxmûs û Baraf ji bo hovîtiya TC'ê; bûyerên herî başkêş in.

Cînayetên "qesasnediyar" jî dom dîkin. TC, êdî tu pîvan nasnake, ji bo ku tevgera rizgariya Kurdistanê bipelçiqîne û şiyarbûna netewî bide sekinandin hemû rîyan meşrû dibîne.

Ma mirovatî û biratî ewha ye? Ma êdî ne bese? Divê hemu Kurd rojek ewil hêzên xwe bigihîjin hev, li hundir û li dervayî welêt tekoşînek xurt bidin.

Siyasetek Hovane: Xerakirin

û Şewitandina Gundan

Rûpel 6

● Avrupa'da Kürt Eylemlilikleri Sayfa 4

● TC'nin Kürt politikası: Tedip, Tenkil ve Asimilasyon Sayfa 5

● ABD, Almanya ve Yugoslavya Krizi (II) Sayfa 12-13

● Bi Hasan Şerîfî re heypeyivîn Rûpel 16

Bila mirovatî şerm bîke

(Foto: Medya Güneşi)

MEDYA GÜNDEMİ

Mücadeleci ve Kalıcı Birlikler İçin

Kuzey Kürdistanlı 11 siyasi parti ve örgüt temsilcisi, bir süre önce Avrupa'da biraraya gelerek ülkemizdeki siyasal gelişmeleri ve ulusal birlik sorununu görüştiler. Toplantıda, ulusal birliğin cephesel bir zeminde örülmesi gerektiği oybirliğiyle benimsendi ve bu konudaki çalışmaların en kısa zamanda sonuçlandırılması kararlaştırıldı.

Ateşkesle birlikte yurtsever güçler arasında yapılan çeşitli protokollerle başlayan ulusal diyalog ve işbirliği sürecinin, ilk toplantıda cepheleşmeye yönelmesi, halkımız ve dostları tarafından sevinçle karşılanırken, düşman güçleri korku ve telaşa sevketti. Nitekim halkımız ve yurtsever güçlerimiz tarafından tarihi bir önem atfedilen bu gelişmeler, Türk burjuva basını tarafından "yok" sayıldı. Daha da önemlisi, Kürdistan egemeni devletler, sözkonusu süreci sabote etmek için yoğun bir çaba içine girdiler. Düşman güçlerin bu çabaları ve içine düştükleri telaş, tutulan yolun doğru olduğunu ve bu konuda kararlı ve ısrarlı olunması gerektiğini gösteren bir "sağlama"dır.

Egemenliklerinin devamını şiddetle birlikte bölüp parçalamaya, halkımız özelinde Kürd'ü Kürt'le vuruşturmaya ve Kürd'ün Kürt'le barışmasını önlemeye borçlu olan güçler tarihsel bir hezimetle karşı karşıyadırlar; ve paniğe kapılmakta haklıdırlar. Diyalog ve işbirliği sürecini birliğe ve birliği de cepheleşmeye taşıyan güçlerin olası sorunlar karşısında gösterecekleri dikkat, anlayış ve sorumluluk, hem katılabilecek olan çevrelerin de birliğe katılarak cephe inşa sürecinin sancısız tamamlanmasında, hem de düşman güçlerin olası provakasyon ve tertiplerinin etkisiz kılınmasında oldukça önemli olacaktır.

Kitlesel Duyarlılık

Birlik süreci ile ilgili olarak bugüne kadar yaşananlar ve son toplantıda benimsenen perspektifler de gösterdi ki; dar ufuklu ihtilaflar ve birtakım önyargılar dışında, ulusal zeminli siyasal bir birliğin önünde ideolojik-politik ve pratik olarak ciddi bir engel yoktur. En çok tartışılması beklenen, stratejik hedeflerin saptanması konusunda bile, iyi niyetle yaklaşıldığında, örneğin bağımsızlık-federasyon ikilemine takılmadan uygun bir formülasyonla sorunun aşılabileceği görüldü. Tarafların, ulusun kaderini tayin etmesini mümkün kılacak koşulların sağlanması için mücadeleyi, bir uzlaşma zemini olarak yakalayabilmesi, dünün kısır ve yıpratıcı çekişmelerinin geleceğe taşınmaması ile ilgili beklentilerin ola-

bilirliğini arttırdı.

Öte yandan PİK (Partîya İslamî ya Kurdistan) gibi, siyasal programını İslami esaslarla çerçeveleyen bir hareketin bu kimliğini koruyarak ülkesel çıkarlar temelinde birliğe katılımının sağlanması ve bunun genel kabul görmesi; daha dün kadar aralarında ideolojik yakınlık bulunanların bile yapay ve zorlama sorunlar etrafında birbirleriyle didiştikleri hatırlanırken, olgunlaşma yolunda bir hayli mesafe katedildiğini ve Kürt siyasetinin kendi içinde çatışmacı olmaktan uzaklaşmaya başladığını anlatıyor. Kürt İslami hareketinin kendisini yurtsever saflarda konumlayarak sol gruplarla diyalog içine girmesi ve bunun Kürt ulusal hareketi içinde sorun çıkarmaması, günümüz koşullarında devletin elindeki bir silahın daha düşürülmesini ifade ediyor.

Bütün bu olumlulukların yanında, gerçekçi bir yaklaşımla değerlendirildiğinde, yılların birikimi ile önümüzde durduğunu göreceğimiz ve mutlaka aşılmalıdır diyeceğimiz birtakım sorunlar vardır. Bazı yurtsever güçlerin etkinlikleri oranında taraftar kitleleri üzerinde yarattıkları bilinen önyargı ve saplantıların giderilmesi konusu, birlik bilincinin ve ruhunun tabana mal edilmesi zorunlu ise, ilk elde çözümlenmesi gereken sorunların başlıcasıdır. Bu konuda basın-yayın düzeyinde yapılabilecekler ve yapılması gerekenler bellidir. Her türlü basın ve yayın aracı, içerik ve üslup açısından, birlik konusunda kamuoyumuzda oluşmaya başladığını gözlediğimiz duyarlılığı arttırmaya hizmet etmeli, açık ve net mesajlar iletmelidir. Ancak, halkımızın yurtsever basını izleme-izleyebilme olanakları ile ilgili gerçekler, basın yoluyla hedef yurtsever kitlenin çok küçük bir kısmına ulaşılabilmesini gösterdiğinde; pratikte geliştirilecek tavırların, -basının etkinliği ve önemini yadsılamakla beraber- çok daha belirleyici ve dönüştürücü bir işleve sahip olduğunu söyleyebiliriz. Bu nedenle, gerek tek tek çevrelerin kitle ilişkilerinde ve çalışmalarında, gerekse ortak çalışma ve eylemliliklerde takınılacak pratik tutumlar, birlik bilincinin

kavratılmasında ve pekiştirilmesinde çok önemli bir rol oynayacaktır. Bundan dolayı her türlü pratik ve teorik faaliyetin doğrultusunda birliği ifade eder bir tarz hakim kılınmalıdır. Ulusal birliğimizi sağlama konusunda tarihten gelen sorumluluğun, tarihe mal edilerek yerine getirilmesinin yolu budur.

Devrimci ve Ulusal

Bir Birlik

Birlik süreciyle ilgili tartışmalardan anlaşılabilirdiği kadarıyla bazı çevreler, oluşturulmaya çalışılan cepheyi, Kürt ulusunun temsil sorununu çözecek, diplomatik faaliyetler yürütecek, legal alanda ortak çalışmalar örgütleyecek ve sorunun "siyasal çözümü" ne önyak olacak bir araç olarak görme eğilimindedir. Doğru tespit etmişsek, böyle bir eğilim, iktidar öncesinde oluşmuş bir koalisyon olarak ortak bir program etrafında ülke devrimini omuzlama, savaş

dahil mücadelenin her türlü sorununu, ihtiyacını ve yükünü paylaşma, mücadelenin ve koşulların gerektirdiği organları ve araçları yaratarak iktidar yürüyüşünün askeri, siyasi, ekonomik, kültürel vb. alanlardaki çalışmalarını yönlendirme ve koordine etme olarak anlaşılması gereken cepheyi; cepheye bağlı, siyasal faaliyet yürüten bir organ düzeyine indirgemektir. Böyle bir yaklaşımın cepheyi gerçek işlevinden uzaklaştıracağını, dahası ulusun savaş ve mücadele yeteneğine beklenen katkıyı yapamayacağını, ulusal potansiyeli gereken düzeyde seferber edemeyeceğini şimdiden belirtmek istiyoruz. Vurgulamak gerekir ki, ülkemiz koşullarının dayattığı birlik ihtiyacı, "nasıl olursa olsun birlik" değil; savaş koşullarını göğüsleyerek devrime yürüyecek ve ancak şartları oluştuğunda onurlu bir barış sürecinin tarafı olabilecek "mücadeleci bir birlik"tir. Bu konuda geçmişteki çeşitli birlik ve cephe deneyimlerinden alınması gereken dersler vardır. Dünün olumluluklarını mücadelenin bugününe katabilmek kadar, arınmak üzere geçmişin yanlışlarını görebilmek ve dünü doğru değerlendirmek de önemlidir.

Birbirini Güçlendiren Birlikler

Bir bütün olarak ülkemizdeki birlik sorununun üç sacayağı var: Biri, her parçada bütün ulusal demokratik güçleri içine alacak ulusal cephelerin oluşturulmasıdır, ki Güney'de tamamlanmış ve Kuzey'de de gerçekleşmek üzere olan bir süreçtir. Diğeri, bütün parçalardaki ulusal demokratik güçleri içine alacak ulusal bir otoritenin oluşturulmasıdır. Çeşitli sorunları olmakla beraber, Kuzey'de oluşacak cephesel birliğin, bu konuda da bir ilerlemeye yolaçabileceği öngörülebilir. Birlik sorununun üçüncü sacayağı ise, özellikle bizim parçamız açısından, ulusal demokratik birliğin yanısıra yakıcı bir biçimde gereksinimi duyulan "sosyalistlerin birliği"dir. Geçtiğimiz yıl bu konuda önemli ve umut veren birtakım adımlar atıldıysa da, bu birliğin, biraraya gelebilecek sosyalist unsurların tümünü kucakladığı söylenemez.

Sosyalistlerin mümkün olan en geniş birliğinin sağlanarak güçlü bir sosyalist önderlikle ülkemizdeki savaş sürecine kapsamlı bir müdahalenin gerçekleştirilmesinin olanakları, ulusal birlik zemininin örülmeye başlandığı günümüzde her zamankinden fazladır. Mücadelenin önünü açmayan, ülke gündemiyle ilişkisiz, sosyalizmin teorik ve pratik sorunlarını kavramaktan uzak, sığ tartışmalara girilmeden, "sosyalizm zeminindeki güncel tartışmalara açık ve bu tartışmaların olası sonuçları konusunda önyargıya sahip olmayan" bir yaklaşımla hareket edildiğinde ilkeli bir birliğin sağlanması mümkündür. Sosyalistlerin önemli bir kısmı, mevcut atomize olmuş yapılarıyla sürece müdahalenin uzağında, hatta birçok günlük pratik sorumluluğu bile yerine getiremezken, verimsiz tartışmalarla sosyalist bir atılımın dışında kalmak, devrimci vicdanları sızlatacaktır. Gerçekleşmekte olan ulusal demokratik birlik zemininde sosyalistlerin kendilerini daha hissedilir bir tarzda ifade etmesini de sağlayacak olduğundan, bu sürecin hızlı bir şekilde değerlendirilmesi gereği vardır.

Atılan adımları olumlu bulduğu halde, şimdilik çalışmaların seyrini izlemekle yetinip, bu süreci aktif olarak destekleme ve içinde yer alma konusunda "aceleci olmamaya" çalışan tek tek sosyalist kişiler ve unsurlar da, öncelikli görevlerin yerine getirilmesinin zaman kaybına tahammülü olmadığını ve şartların dayattığı aciliyeti dikkate alarak yeni oluşumu biran önce omuzlama sorumluluğuyla karşı karşıyadırlar.

Birlik ihtiyacının üçlü karakterini dile getiren "Ulusal Otorite Altında Ulusal Cephe; Ulusal Cephe İçinde Sosyalist Birlikler" şiarını yükseltme gereğinin altını çizirken, ulusal birlik yürüyüşümüzün sürdüğü bugünlerde, sosyalistlerin birliği için de "hemen şimdi" el ele diyoruz.

Diyarbakır'da İki Yurtsever Öldürüldü

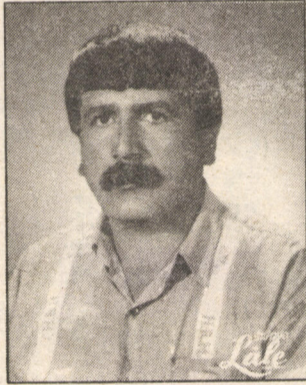
Kontrgerilla Saldırıları Sürüyor

DIYARBAKIR(Medya Güneşi)- 21.6.1993 günü akşam saat 20.30 sıralarında Bağlar Emek caddesinde evlerine gitmekte olan Tüm Sağlık-Sen üyesi Hamit Pamuk, Eğitim-Sen üyesi İmam Taşçier ve yurtsever bir esnaf olarak tanınan İkrami Han kontrgerilla tarafından silahlı saldırıya uğradı. Saldırı esnasında İkrami Han olay yerinde, Hamit Pamuk ise kaldırıldığı hastanede yaşamını yitirirken, öğretmen İmam Taşçier ağır yaralanarak D.Ü.Tıp Fakültesi Hastanesi'nde tedavi altına alındı. Edindiğimiz bilgilere göre olay şöyle gelişti: D.Ü.Tıp Fakültesi Üroloji servisinde röntgeni olarak çalışan Hamit Pamuk ve Fatih İlkokulu'nda öğretmenlik yapan İmam Taşçier, birlikte Bağlar semtinde esnaflık yapan İkrami Han'ın işyerine gidiyorlar. Daha sonra üçü birlikte 5 Nisan Mahallesi Emek caddesinde bulunan evlerine gitmek üzere yola çıkıyorlar. Ancak bu sırada Renault marka bir aracın içinde bulunan silahlı 3 saldırgan, Pamuk, Han ve Taşçier'e saldırıda bulunur. Daha sonra saldırganlar aynı araçla olay yerini terk ederler. Esnaf olan İkrami Han olay yerinde, Tüm Sağlık-Sen üyesi Hamit Pamuk ise kaldırıldığı Devlet Hastanesi'nde yaşamını yitirdi. Öğretmen İmam Taşçier ise, halen Tıp Fakültesi Hastanesi'nde yoğun bakımda.

Bölgede özellikle Genelkurmay Başkanı Doğan Güreş'in tehdit dolu açıklamalarından sonra artan cinayetlere dikkat çeken yurtseverler, "Güreş'in bu sözleri sarfetmesi bölgedeki karanlık güçlere onay anlamındadır. Karanlık güçler cinayetlerini bundan sonra da arttıracaklardır" diyerek, tepkilerini dile getirirken, hastane morgunda bulunan cenazelerin alınması ve toprağa verilmesi esnasında da devlet güçlerinin engeliyle karşılaşıldı. Devlet Hastanesi morgunda bulunan Pamuk ve Han'ın cenazelerini almaya gelen Tüm Sağlık-Sen üyesi sağlıkçılar ve katledilenlerin yakınları, hastanede bulunan polislerin engellemeleri ve tehditleriyle karşılaştılar.

İmam Taşçier

İkrami Han

Hamit Pamuk

Polis cenazeyi vermemekte diretirken, İHD Diyarbakır Şubesi tarafından yapılan kimi girişimler sonucunda cenazeler ancak alınabildi. Daha sonra Pamuk'un cenazesi yaklaşık 150 sağlık memuru ve aileleri tarafından Yeniköy mezarlığında toprağa verilirken, cenaze töreni esnasında, törene katılanlar, "adeta ikinci ölüm yaşadık" diyerek, polislerin kendilerini mezarlıkta da rahat bırakmadığını ve tehditlerini sürdürdüğünü dile getirdiler. İkrami Han'ın cenazesi ise doğum yeri olan Diyarbakır'ın Hazro ilçesinde toprağa verildi. Edindiğimiz bilgilere göre Han'ın cenazesinin kaldırılması sırasında da devlet güçleri çeşitli engellemeler ve tehditlerle Hazrolu yurtseverlerin Han'ın cenaze törenine katılımını engellemeye çalıştılar. Cenaze törenine sadece 2 kardeşi ve 1 yakınının katılmasına izin (!) veren devlet güçleri, tehditlerini cenaze töreninde de sürdürdüler.

Tüm Sağlık-Sen üyesi sağlıkçıların verdiği bilgilere göre Hamit Pamuk sendikada aktif çalışan bir üye idi ve bu konumu nedeniyle de sürekli tehdit ediliyordu. Polislerin zaman zaman takip ettiği Pamuk, en son 1 Mayıs 1993 tarihinde yapılan etkinliklerde polisler tarafından gözaltına alınarak tehdit edilmişti. Aynı gün sendikadan çıktıktan sonra 2 kişi tarafından Pamuk'un takip edildiğini de belirten arkadaşları, "Hem Hamit ve hem de diğer arkadaşlar planlı bir saldırı sonucu öldürüldüler. Devlet her zamanki gibi katilleri saklayacaktır. Ancak şunu bilsinler ki bu cinayetleri işleyenler gerçekten zavallı mahluklardır. Üretimden yoksun özel ölüm mangalarıdır" diyorlar.

Olayın yakın görgü tanığı Eğitim-Sen üyesi İmam Taşçier ise halen Tıp Fakültesi Hastanesi'nde yaşama savaşı veriyor.

Olayla ilgili İHD Diyarbakır Şubesi adına Av. Sedat Aslantaş ve diğer bazı kuruluşlar tarafından yapılan açıklamalarla olay kınanırken, Tüm Maliye-Sen, Eğitim-İş, Demiryolu-Sen, Eğitim-Sen, Sağlık-Sen, Tüm Haber-Sen, Tüm Sağlık-Sen, DİSK Güneydoğu Bölge Temsilciliği, Petrol İş Şube Başkanı Mehmet Yıldız, Mehmet Durmuş, DİSK Genel İş Sendikası 8. Bölge adına Serdar Ekingen ve Yol-İş 1 nolu şube tarafından yapılan ortak açıklamada şu görüşlere yer verildi:

"Sözde karanlık, faili meçhul cinayetlere bir halka daha eklendi. 21.06.1993 tarihinde işten çıkan Tüm Sağlık-Sen üyesi Hamit Pamuk, Eğitim-Sen üyesi İmam Taşçier ve bir esnaf olan İkrami Han alçakça bir saldırıya uğramışlardır. (...)

"Halka ve insanlığa direk hizmet veren bir öğretmen, bir sağlıkçı ve onurlu bir esnaf, birer insanlık ve demokrasi abidesi olarak karşımızdadırlar. Bizler de zulme, sömürüye, alçaklığa inat onlar gibi dimdik ayaktaız. Alçakça öldürerek bizleri yok edebileceğine inanan bu güçler yanılıyorlar. Şehitlerimizin elindeki demokrasi bayrağını kaldığı yerden taşıyacağımızdan dostlarımızın da, o hain alçakların da şüphesi olmasın.

"Bir halkı açıkça tehdit eden bir Genelkurmay Başkanı, hiç şüphe yok ki bu karanlık güçlere davetiye çıkarmıştır. Cenazeleri almamızda bile, bizlere zorluk çıkaran güvenlik güçleri, katilleri nasıl bulacaktır. Acaba bu arkadaşlarımız da ismen bilinen ve adresleri tespit edilenlerden miydi? Bilemiyoruz ama bildiğimiz birşey var, o da büyük bir fırsat olan ateşkesi tüketen hükümet, ateşkesin bitiminden itibaren, seri olarak başlayan, bu sözde karanlık cinayetlerin bir bakıma sorumlusu değil midir? Yetkililere soruyoruz: Bu cinayet ve katliamlar daha ne kadar sürecek, katiller ne zaman bulunacak?"

PANORAMA

Osman AYAR

Gava pêşîn,
hêviya mezin

Di riya tekoşîna netewî û civakî de gavekî hêja hat avêtin. 11 partî û rêxistinên Kurdistanê Bakur; YEKBÛN, PKK, PSK, Hevgirtin-PDK, KAWA, TSK, KUK, PRK, KKP, PRNK û PÎK di 18-20'ê Hezîrana 1993'an de li Ewrûpa civiyên ji bo ku di wextek kurt eniyek netewî bê damezirandin, li hev kirin. Li gor daxuyaniya civînê û hin nûçeyên ku gihîştine destê me, ji bo karûbarê eniyê hin vatîni (wezîfe) hatine parvekirin. Partî û rêxistinên ku beşdarî civînê bûne, bi tevayî dibên ku; divê ev pêvajoyê bi biryardarî bê domandin.

Ev bûyer û biryara dîrokî, li tevayiyê Kurdistanê olanek baş da. Gelê Kurd bi vê gavê gelek kêfxweş bû. Dostên gelê Kurd ehemiyeta vê gavê û domandina vê pêvajoyê anî ziman. Yê ku tîrsa dilê wan zêde bû jî hebûn, ew jî wekî tê zanî dijîmînen gelê Kurd in.

Di vî mijarê de tîrsa dijîmîni kêfxweşiya gelê Kurd ne bêbingeh e. Çimkî damezirandina eniyek netewî, wê rê li ber gellek saziyên (muessese-yên) netewî jî veke. Ji ordî, meclîs û hukûmatê bigre heta rêxistinên meslekî û civakî; saziyên zanistî, kulturî, dîplomatîkî, teknîkî, lêkolînên civakî û hwd, wê gav bi gav bî avakirin. Xwedî saziyên netewî bûyin, ji bo dewletbûyîne gavên eslî ne. Li Kurdistanê Bakur damezirandina eniyek netewî, di tevayiya Kurdistanê de di navbera hêzên netewî de avakirina "Otoriteyê Netewî" de jî wê rolekî baş bileyze.

*

Wekî tê zanî partî û rêxistinên Kurdan berê jî gelek caran hatin ba hev. Çend caran hevkarî çêbûn. 1979'an de UDG (Hevkariya Demokratîk a Netewî), piştî darbeya 12'ê Îlona 1980'an de Hevkari (Hevkari ji bo Rizgariya Kurdistan) û Tevger (Tevgera Rizgariya Kurdistan) ava bû. Mixabin ev yekîtiyên netewî, yan wextekî kurt de xerabûn, yan jî di warê tekoşîne de xebatek xurt ava nekirin û bi vê sebebê hebûna wan hat munaqesekirin.

Bê şik ev encam, tenê ji bo hevkarîyên Kurdan nehat holê. Yekîtiyên ku hin hêzên Kurd û Tirkên bi hev re ava kirin jî neçûn serî. FKBDK, Sol Birlik (Yekîtiya Çep), Devrimci Birlik (Yekîtiya Şoresger) di vî warî de misalên balkêş in.

Wexta meriv wan tecrûba şîrove bike, wê baş bê xwanê ku sebebên esasî yê têkçûna van yekîtiyan gelek in. Lê hinekên wan balkêş in. Berê her tiştî, divê meriv qebûl bike ku, partî û rêxistinên ku yekîti çêkirin, bi her awayî hêzên xwe nexistin nav xebatê û di warê esasî yê tekoşîne de jî xebatek berbiçaw çênekirin; xebat giranî li dervayî welêt ma. Rast e, hin rêxistin gelek zêf bûn, kadro hunda kiribûn; bi dil bixwestana jî dibê ku wê zêde feydeyê wan negihîştî xebata yekîtiyê. Lê rêxistinên, hêza ku hebû jî nexebitandin. Zelalnebûna di derheqê yekîtiyan, rê û metodên tekoşîne jî astengek mezin bû. Sebebek esasî jî ew bû ku, kultura yekîtiyê di hemû warên tekoşîne de meşandina xebatek muştêrek, di nav partî û rêxistinên de kêmbû.

Sebebên ewha bûn ku, di têkçûna yekîtiyan de rolên mezin luyistin.

Lê ev tecrûbeyên yekîtiyê di hin aliyên de qezencên baş jî li pey xwe hiştin. Partî û rêxistinên di jyanê de asteng û pirsên yekîtiyê dîtin, kulturê bihevve karkirinê hîn zêde çih bû. Program û perspektîfên muştêrek de, tecrûbeyek hêja çêbû. Ev rastiyên berbiçaw ji bo pêvajoya nû tecrûbeyên hêja ne.

*

Ji bo serfiraziya tekoşîna îroyin û ya pêşerojê, divê tecrûbeyên çûyî baş bî nîrxandin. Ev aliyekî meselê ye. Aliyê din jî, baş nîrxandina rastiyên pêvajoya îroyin e. Xweşê me herin an nerin; divê em talûke, asteng, fersendên ku li Kurdistanê, li Rojhilatnavîn û li Dinê henin, bibînin. Partî û rêxistinên ku îro hatine merheleya damezirandina eniya netewî, divê bi berpirsiyariyek dîrokî li pirs û pirsgerêkên rizgariya gelê Kurd û Kurdistanê binerin, bi vê nerînê riyên çareserkerîne bidin ber xwe.

Bûyerên pêvajoya eniya netewî nîşan didin ku, ji alî program û perspektîfên tekoşîne, wê astengên mezin dernekevin holê; mafê damezirandina dewletek serbixwe tê de, mafê çarenûsiyê wê bibe zemînek muştêrek.

Ji îro pê ve vatîniya herî muhîm, li warê esasî yê tekoşîne, li Kurdistanê de xebatek muştêrek û xurt bi darxistin e; pirs û pirsgerêkên ku hene, ji bo berjewendiyên gelê Kurd û gelên ku pêşeroja xwe bi pêşeroja Kurdistanê ve girêdane, çareserkerin e; kultura yekîtiyê, di nav rêzên rêxistin û di nav tevayiyê gel de bi hêz kirin e.

Divê em baş bizanibin ku di vî pêvajoyê de, di gel gelek dafik û talûkan, gelek fersend jî li ber me ne. Bi hin hesabên biçûk ên grûbî divê zîrar negîje pêvajoya diyalog û hevkarîyê. Pêvajoyên ewha her tim nayên dîtin. Ji bo vê yekê jî, di bicîhanîna vatîni û berpirsiyariyan de divê hemû partî, rêxistin û şexsên sosyalîst, şoresger û welatperwerên Kurdistanê, wekî di daxuyaniya civîna 11 partî û rêxistinên Kurdistanê Bakur de jî tê gotin, ne bi hesabên grûbî an şexsî, bi hesabê parastina berjewendiyên netewî, pêvajoyê şîrove bikin, gavan di çih û wextê wî de bavêjin.

TC'nin Kürdistan'da yürüttüğü kirli savaşı ve son dönemlerde yoğunlaşan köy yakma ve göç ettirme uygulamalarını ve katliamları protesto etmek amacıyla Avrupa'da yaşayan Kürt yurtseverleri, 24 Haziran'da Avrupa'nın birçok ülkesinde konsolosluk ve elçilikler başta olmak üzere TC'nin çeşitli kurum ve kuruluşlarına karşı eylemlerde bulundular. Almanya, Fransa, İngiltere, İsveç Danimarka ve İsviçre'nin birçok kentinde düzenlenen eylemlerle TC'nin Kürdistan'da yürüttüğü savaşa karşı Kürt yurtseverlerinin Avrupa'da da sessiz kalmayacakları bir kez daha gösterildi. Düzenlenen gösterilerde toplam 11 yurtseverin yaralandığı bildirilirken Türkiye'nin Bern Konsolosluğu'nda yapılan gösteri sırasında konsolosluktaki Türk görevlileri tarafından açılan ateş sonucu Şemsettin Kurt (19) isimindeki bir yurtsever yaşamını yitirdi. Avrupa genelindeki eylemlerde gözaltına alınan yurtseverlerin sayısının ise 200' ün üzerinde olduğu bildiriliyor.

BERN Muhabirimiz **Halls KINALI**'nin bildirdiğine göre, 24 Haziran'da TC'nin Kürdistan'da yürüttüğü kirli savaşı ve katliamları protesto etmek için ERNK tarafından Avrupa'nın birçok yerinde olduğu gibi İsviçre'de de protesto gösterileri yapıldı. Bern'de TC Büyükelçiliği önünde yapılan gösteriye Elçilik'ten açılan ateş sonucu Şemsettin Kurt isiminde bir yurtsever şehit oldu, 8 yurtsever de ağır biçimde yaralandı.

Eylem günü Kürdistanlı yurtseverler, kadınlar, çocuklar, gençler ve her yaşta insandan oluşan bir kitle ile TC Büyükelçiliği önünde protesto gösterisine başladı. Gösteriler tamamen barışçı bir biçimde başladı. Eylem devam ederken Elçilik'ten kitlenin üzerine rasgele ateş açıldı. Ateş edenlerden biri de Büyükelçi Kaya TOPERİ idi. Açılan ateş sonucu 8 yurtsever ağır yaralandı, Şemsettin Kurt adlı yurtsever de şehit edildi. Olay yerine gelen İsviçre polisi kitleye müdahale etti. Bu esnada 3 yurtsever de polis köpeklerinin saldırısı sonucu yaralandı. 100'e yakın insan gözaltına alındı. Aynı gün eylemci Bern parlamento binasının önünde toplanarak protesto eylemine devam ettiler. Grup daha sonra yurtseverlerin gözaltında tutulduğu polis merkezinin önüne geldi. Yine burada da gösteri devam etti. Gösteriler devam ederken gözaltındaki yurtseverler tek tek serbest bırakılmaya başlandı. 3 yurtseverin gözaltı durumu ise halen devam ediyor.

25 Haziran günü saat 14'de yine Parlamento binasının önünde toplanıldı. Kürdistan Komite adına basın toplantısı yapıldı. Kürdistan Komite sözcüsü, yapılan eylemlerin amacını, TC'nin kirli savaşını ve katliamlarını anlattı. Avrupa basınının ilgisi çok büyüktü. Daha sonra yapılan yürüyüş, yaralı yurtseverlerin bulunduğu hastaneye kadar devam etti. Bir grup, yaralı yurtseverleri ziyaret etti. Burada kimi açıklamalar yapıldı. Açıklamalardan sonra kitle, gelinen güzergah boyunca yine slogan atarak parlamentonun önüne geri döndü. Polisin müdahalesi olmadı.

26 Haziran'da parlamento önünde toplanan 3500-4000 kişilik yurtsever grup TC Büyükelçiliği'ne yürüdü. Yürüyüş sırasında şu sloganlar atıldı: "Türk Ordusu Kürdistan'dan Defol", "Türk Parlamentosu Teröristtir", "Türk Elçisi Katildir", "Şehitler Ölmez", "Katiller Bulun-

sun Hesap Sorulsun", "Yaşasın Ulusal Birliğimiz", "Birlikte Vuralım Kürdistan'ı Kuralım", "Kürdistan'da Katliamlara Son". Yürüyüş kolu Büyükelçiliğin bulunduğu sokağın başında polis tarafından durduruldu. Yapılan görüşmeler sonucu yürüyüşçülere elçilik binasını görebilecekleri yere kadar yürüme imkanı sağlandı. Burada yapılan konuşmadan sonra kitle parlamento binasının önüne sloganlar atarak geldi. Miting ve yürüyüş burada olaysız bitti.

Olayla ilgili İsviçre Savcılığı'nın yaptığı açıklamada, kurşunların elçilik tarafından sıkıldığını belirlediklerini, soruşturma başlattıklarını, İçişleri Bakanlığı ile ilişkiye geçtiklerini, elçiliğin dokunulmazlığını kaldıracaklarını, bu nedenle elçilik binasını ablukaya aldıklarını belirttiler. İsviçre İçişleri Bakanlığı da aynı doğrultuda açıklamada bulundu. Olay yerinde bulunan Özgür Gündem muhabirinin çektiği fotoğraflar polisin elinde olup fotoğraflarda ateş edenlerin kimler olduğu açıkça görülmektedir. Gelişmelerle ilgili olarak Kürdistan Komite'nin yoğun girişimleri devam etmektedir.

Mahmudê Malazgiri'nin Hamburg' dan bildirdiğine göre, Almanya, Fransa ve İsviçre'de bulunan Türk konsoloslukları, havayolları büroları ve Türk bankaları 24 Haziran 1993 tarihinde saat 10'da Kürt yurtseverleri tarafından basıldı. Bu sömürgeci kurum ve kuruluşlar maddi zarara uğratıldı. Almanya'nın Münih şehrinde bulunan Türk Genel Konsolosluk binası işgal edilerek 20 kişi rehin alındı. Genel Konsolosluk binasını, işgal eden yurtsever Kürt grubu; Almanya Devlet Başkanı Helmut Kohl'ün Kürdistan'daki askeri operasyonların durdurulması doğrultusunda TC'ye yönelik bir televizyon konuşması yapmasını istediler. Ayrıca Kürt sorununun siyasi ve demokratik yollardan çözümü için TC'ye baskıda bulunulması istendi. Sonradan kadın ve çocuklardan oluşan 10 kişilik rehin grubu serbest bırakıldı. Alman yetkilileri ile yapılan görüşmeler sonunda 10 kişiden oluşan konsolosluk görevlileri de serbest bırakılarak, polise teslim olundu.

Münih konsolosluğu'ndaki işgal sürerken ülkücü gençlik örgütleriyle MIT mensupları da harekete geçerek bazı yerlerde yurtsever gruplarla çatıştılar.

Aynı gün Köln Ziraat Bankası, Pamukbank, Yapı Kredi Bankası ve Türk Hava Yolları Bremen şubeleri önünde toplanan ve ajansları telefonla arayan eylemciler eylemlerini Türk devletinin Kürdistan'da uyguladığı yıkım ve kırım kınamak amacıyla yaptıklarını ve hiçbir örgüte bağlı olmadıklarını, Kürt yurtseverleri olarak eylemde bulduklarını bildirdiler. Yine aynı gün bir grup Kürt yurtseveri de Hannover'de bulunan Türk Konsolosluğu'nun önünde protesto eylemi yaptı. Eyleme müdahale eden Alman polisi Kürt yurtsever eylemcilere köpeklerle saldırdı. Burada iki Alman polisi yaralanırken 34 kişi gözaltına alındı. Bu arada Frankfurt'ta Türkiye İş Bankası, Dortmund'ta Pamukbank, Berlin'de İş Bankası ve Pamukbank temsilcilikleri de yurtsever gruplar tarafından saldırıya uğradı. Müns-

ter Konsolosluğu'nda ise göstericiler ile polis arasında çıkan çatışmada 5 polis ve 1 Kürt yurtseveri yaralandı.

İNGİLTERE muhabirimiz **Seyda Alpşen**'in bildirdiğine göre, bir grup Kürt yurtseveri 24 Haziran'da Londra'da bulunan Ziraat Bankası şubesine saldırıda bulundu. Olay yerine gelen İngiliz polisi eylemci gruba müdahale ederek 23 kişiyi gözaltına aldı.

Londra'da da Türk Büyükelçiliği'ne yürümek amacı ile toplanan 20 kişilik yurtsever gruba İngiliz polisi müdahale ederek dağıttı.

İSVEÇ'ten **Halim Can**'nin bildirdiğine göre Avrupa'daki diğer eylemlerle aynı günde gerçekleşen gösterilerde Stockholm'de bulunan Türk Turizm Müşavirliği tamamen tahrip edildi. Olay yerine gelen İsveç polisinin eylemci gruptan kimseyi gözaltına alıp almadığı öğrenilemedi.

FRANSA muhabirimiz **Rojen Xerzî**'nin haberine göre, Kürt yurtseverleri, 24 Haziran'da Marsilya'daki Türk Başkonsolosluğu, Türk Hava Yolları ve Türk Evi'ne baskında bulundular. Türk Konsolosluğu'na yapılan baskında görevlilerle birlikte burada bulunan 30 kişi, 3 saat süreyle rehin alındı. Eylemlerinin amacı ile ilgili bir bildirin televizyonda okunma-

sını isteyen yurtseverler bu istekleri yerine getirildikten sonra eylemlerine son vererek rehineleri serbest bıraktılar ve konsolosluga terk ettiler. Bu sırada eylemci gruptan 5 kişi polis tarafından gözaltına alındı.

DANİMARKA muhabirimiz **Ferman Seyid**'in bildirdiğine göre Avrupa'nın diğer yerlerindeki eylemlerle paralelinde Danimarka'nın başkenti Kopenhag'da da bir grup Kürt yurtseveri çeşitli Türk kurum ve kuruluşlarına karşı eylemler gerçekleştirdiler. Kopenhag'da bulunan Türk Hava Yolları binası, banka şubeleri ve Türkiye'ye ait resmi kurumlar yurtsever gruplar tarafından basılarak tahrip edildi. Burada gerçekleşen saldırılar sırasında çok sayıda yurtseverin gözaltına alındığı bildirildi.

AVUSTURALYA- 28 Haziran'da Birleşmiş Milletler'in Sidney'deki binasına gelen 30 kişilik bir Kürt grubu binayı işgal etti. Eylemciler Avustralya hükümetinin, Türk devletinin Kürdistan'daki çağdışı uygulamalarını kınamasını sağlamak amacıyla eylemde bulduklarını açıkladılar. Eylemlerini bir süre devam ettiren grup daha sonra binayı terk ederek dağıldı. Aynı gün yine aynı amaçla Melbourne Eyalet Parlamentosu da bir grup Kürt yurtseverinin eylemine sahne oldu.

Kürdistanî Örgütlerden Çağrı

Kürdistan'daki kirli savaşı, Bern'deki cinayeti ve Kürt hareketine yönelik saldırıları kınamak amacıyla Avrupa'nın değişik kentlerinde yürüyüş ve mitingler düzenlediklerini açıklayan 11 Kürt örgütü, Kürdistanî, Türkiyeli, Alman ve diğer duyarlı kesimleri, düzenledikleri eylemlere ve Bern'de şehit edilen Şemsettin Kurt'un cenaze törenine katılmaya çağırdılar.

Hevgirtin-PDK, KAWA, KKP, PİK, PRK-Rizgari, PRNK, PSK, RNK-KUK, TSK ve Yekbûn tarafından 29 Haziran'da yapılan ortak açıklamada, Türk devletinin sınır tanımayan terörüne uluslararası kamuoyunun sessiz kaldığı, bu durumun TC terörüne cesaret verdiği, rejimin Kürt yurtsever hareketinin barış çabalarına cevap vermediği belirtilerek, "Kürdistanî 11 parti ve örgüt, Türk yönetiminin halkımıza karşı yürüttüğü barbarlığa karşı direnme hakkına sahip bulunduğumuzu yeniden belirtiyor, bunun meşru hakkımız olduğunu bir kez daha dile getiriyoruz" denildi.

Bern'deki cinayete ilgili olarak İsviçre hükümetinden ve politik çevrelerden, katillerin bulunarak haklarında gerekli yasal işlemlerin yapılmasının da istediği açıklamada daha sonra şu taleplere ve çağrıya yer verildi:

"Almanya, İsviçre ve diğer Avrupa ülkelerinde, 24 Haziran tarihinde yapılan eylemler sonunda gözaltına alınan yurtseverlerin salıverilmesini istiyor;

- Kürt hareketinin aylardan beri gündeme getirdiği barış ve siyasi diyalog çağrısını bir kez daha tekrarlıyor; Batılı ülke ve devlet yöneticilerini, Kürt hareketinin barıştan, diyalogdan ve siyasi çözümden yana tavrını görmeye;

- Uluslararası güçleri, AĞİK'e taraf ülkeleri, Türk yönetiminin ülkemizde sürdürdüğü kanlı ve kirli savaşa son vermesi için müdahaleci olmaya; karşılıklı olarak denetlenebilir bir ateşkesin hayata geçirilmesi için çaba harcamaya;

- Türkiye'ye ekonomik, politik ve askeri destek veren Batılı ülke hükümetlerini, gelişmeler karşısında daha sorumlu bir tavır almaya çağırıyor ve Ortadoğu'da kanayan bir yara olan Kürt sorununun, adil ve demokratik bir çözüme kavuşturulması için tüm güçleri sorumluluklarını yerine getirmeye çağırıyoruz."

Yapılan açıklamada, yürüyüşün 3.7.1993 tarihinde saat 11'de yapılacağı ve toplanma yerinin Ebertplatz - KÖLN olarak belirlendiği bildirildi.

Osmanlı sömürgeciliğinin bir sürdürücüsü olarak kurulan TC'nin Kürt ulusal sorununa karşı takındığı tavır, başından beri üç kelimeyle özetlenmiştir: Tedip, tenkil ve asimilasyon.

Tedip; caydırma ve ibret verici bir tarzda cezalandırma demektir. Tenkil, toplu imha-yoketme anlamına gelir. Asimilasyon ise, bir halkın ulusal değerlerini inkar ederek veya onların "çağ dışı" olduğu yönünde bir imaj yaratarak kendilerine başka bir ulusun değerlerini empoze etme politikasıdır.

Cumhuriyetin ilanıyla birlikte, merkezi sömürgeci otoritenin Kuzey Kürdistan'ın dört bir yanına kök salıp kurumlaşması yönündeki çabaları benimsemeyen veya buna karşı tavır takınıp ulusal ya da bölgesel değerlerini korumaya çalışan Kürt halkına karşı ilkin tedip, ardından da (bu yöntem yeterince sonuç vermemişse) tenkil yöntemine başvurulmuştur. Sürekli gündemde tutulan asimilasyon politikası ise, tedip ve tenkil hareketlerinden sonra her defasında daha geniş bir kapsam içinde devreye konulmuştur. Tedip hareketine başvurulması için çoğu kez kayda değer bir gelişmenin olması da gerekmemiştir. Bir köyün veya aşiretin vergi vermemesi, kimi aşiret mensuplarının askere gitmemesi veya bir Türk yetkilinin emirlerine uyulmaması koskoca bir aşiretin ya da yerleşim birimi topluluğunun düşman sayılması için yeterli gerekçeler olmuştur. Böylesi bir durumda bölge ablukaya alınır ve bir yandan yerleşim birimleri tepeden uçaklarla bombalanırken öte yandan ordu güçleri operasyon yapıp evleri yakar, yıkar, tarım alanlarını tahrip eder, hayvanlarına el koyar, "ele başı" saydıklarını yakalar ve öldürür, emirlere itaat etmeyenlere ise bölgeden uzaklaştırırdı. Talan ve yıldırma esas alan tedip hareketi kâfi gelmediğinde ise devreye tenkil girerdi. Tenkil hareketi döneminde, düşman olarak hedef seçilen aşiretlere ait bölge ablukaya alınarak yasak bölge ilan edilir ve bu bölgede bir tek canlı ve yerleşim yeri kalmayacak bir şekilde herşey tahrip edilirdi. Yani insan, hayvan ve bitki ayrımı yapılmaksızın her yer ateşe verilir ve evler bir daha oturulamaz çevre yaşanılmaz bir duruma getirilirdi. Yasak bölge ilan edilen kısmın çevresinde de ikinci bir kuşatma kuşağı oluşturulup bu kısımda yer alan tüm köyler boşaltılarak daha uzak illere veya Batı Anadolu'ya sürgün edilirdi.

TC, 1920 ve 30'lu yıllarda Türkiye ve Dünya kamuoyundan gizli bir şekilde gerçekleştirdiği bu talancı ve soykırımcı tedip ve tenkil hareketlerini, iletişim araçlarının büyük gelişmeler kattığı 21. yüzyıl eşliğinde de uygulamaya çalışmaktadır. Gelişen Kürdistan ulusal ve toplumsal kurtuluş muhalefetine ezilmesi amacıyla dayattığı kirli savaşla, çoluk çocuk demeden Kürt insanı öldürülmekte yerleşim birimleri boşaltılarak yakılmakta ve akla hayale sığmayan baskı ve işkencelerle halkımız yıldırılmaya çalışılmaktadır.

Devletin, halkımız üzerinde estirdiği terörün anında dünya kamuoyuna ulaşması, elbette bu yöndeki uygulamaları frenleyici bir rol oynayabilmektedir. Ne var ki, devlet vurdukça, sorunu daha bir karmaşıktır ve batağa sürüklenmekte, içine girdiği çıkmazdan kurtulmak için de daha çok vurma eğilimi içine girmektedir; taki sömürgeci politikalarını işlevsiz bırakacak bir zemin yaratana dek. Aynı yolu deneyen Saddam diktatörlüğü de onbinlerce insanımızı öldürüp binlerce yerleşim birimimizi tahrip etmiş ve yine milyonlarca insanın yerinden yurdundan sökülüp sınıra yığılmasına yol açmış olduğu halde, mücadeleyi bastırmayı başara-

TC'nin Kürt politikası: TEDİP, TENKİL ve ASİMİLASYON

● Cemil Cevher

mamıştır. Nitekim Güneyli Kürtler çeşitli zorluklar altında bile olsa, bugün bir devletleşme sürecini yaşıyor. Bu sürecin oluşmasında dünya kamuoyunun desteği ve sorunun iletişim araçları aracılığı ile her yere ulaştırılmasının rolü büyüktür. Şu da var ki özgüç ile dış destek arasında uyumlu bir koordinasyon sağlanamazsa sorunun dışa yansıtılmasının tek başına istenen sonucu doğuramayacağı da akılda tutulmalıdır.

'93 Mart'ında toplu bir saldırıya geçip tedip ve tenkil hareketine girişmek için Eşref Bitlis'in hazırladığı plan çerçevesinde büyük yığınaklar yapan devletin senaryoları, PKK'nin ilan ettiği tek taraflı ateşkes sonucu suya düştü. Ancak, dev-

miş değil; daha büyük imha amaçlı saldırılara girişmek için bölgeye ve sınıra büyük yığınaklar yapmaya devam etmektedir. Bu sırada Genel kurmay başkanı kent ve kasabalarda yaşayan insanların da mücadeleden uzak durmalarını, aksi takdirde sonlarının kötü olacağı yönünde tehditler savurarak bu saldırıların sadece dağ ve köylerle sınırlı kalmayıp şehirlere de yansıtılacağı yönünde bir işaret vermiştir.

Dünya insan hakları savunucuları ile kimi devletlerin soruna kendi çıkarları doğrultusunda bile olsa belli bir yaklaşım göstermelerinin TC'yi sınırladığı doğrudur. Fakat gelişmeler öyle bir boyuta ulaşmış ki, devlet artık eski yöntemlerle egemenliğini sürdüremez bir konuma düşmüştür. Dolayısıyla ya bazı demokra-

Halkımızın ulusal talepli mücadelesinin yeterince örgütlü bir temele dayanmadığı, bölgesel kaldığı, ulusal bilincin yeterince gelişmediği, iç çekişme ve kavgaların had safhada olduğu ve verilen mücadelenin dünya kamuoyuna yeterince yansıtılmadığı gibi, çoğunlukla dış çevrelerce dinci-feodal güçlerin ilerici cumhuriyete karşı gerici ayaklanmaları şeklinde kavrandığı bir ortamda, devletin imha ve asimilasyon politikaları belli bir düzeyde de olsa etkili olabiliyordu. Fakat bugün, uluslararası koşullar değiştiği gibi, halkımız tarihinin en bilinçli, en örgütlü ve birliğini en üst düzeyde kurduğu bir süreci yaşıyor. Ulusal bilinç ve ulusal birlik temelinde gelişen halkımızın örgütlü ve kararlı mücadelesi, devletin tedip, tenkil ve asimilasyon politikalarını işlevsiz bırakmada temel faktörlerdir. Yine bu faktörler, bugüne ve geleceğe ilişkin umutlarımızın da en önemli kaynaklarıdır.

let ateşkesine rağmen kirli savaş sürdürmeye devam etti. Bununla birlikte uluslararası kamuoyu nezdinde savaş dayatan taraf olmadığı biçiminde bir imaj yaratmak için, operasyonlarını elden geldiğince fazla gürültü koparmayacak bir tarzda yürütme çabası içerisine girdi. Bu arada devlet, politikalarını altüst eden ateşkesin sona ermesini sağlamak için de her türlü tahrik edici yönteme başvurmayı ihmal etmedi. Son olarak gerçekleşen Bingöl eylemini bahane ederek, beklemede bıraktığı "Bahar saldırısı"ni uygulamaya koyuldu. İkiyüzbün kişilik ordu gücü ile, tanklar, toplar, helikopterler ve uçaklarla Karstan Hakkari'ye, Hakkari'den Maraş'a kadar Kuzey Kürdistan'ı boydan boya hedef alan bir saldırı gerçekleştirildi. Öyle ki televizyon kanalları ve burjuva basını bile bu saldırılar sürecinde yerleşim yerlerinin bombalandığı iddialarına yer verdi. Bu saldırılar sonucu yüze yakın gerillanın yaşamını yitirmesine, bir çok köyün tahrip edilmesine ve bir kısım insanımızın sürgün edilmesine rağmen operasyonların tam bir fiyasko ile sonuçlandığı ortaya çıkmıştır. Bununla birlikte devlet toplu saldırı planlarından vazgeç-

tik hak ve özgürlüklere kapıyı aralayarak geçici bir zaman için de olsa ivmeyi düşürecek ya da savaş boyutlandırarak sonuçta kendisini köklü bir yıkımın eşiğine getirecektir. Devletin kirli savaş tenkil'e dönüştürmesi elbette ki sonuç itibarı ile kendisine bir kazanım sağlamaz, ancak halkımız da bundan oldukça büyük zararlar görecektir. Bu yüzden Kürdistan ulusal kurtuluşçu muhalefeti bir yandan devletin haksız savaşına karşı haklı mücadelesini boyutlandırırken aynı zamanda da tenkil hareketlerinin planlanan şekli ile yaşama geçmesinin önüne geçmek için Türkiye ve dünya kamuoyu nezdinde siyasi ve diplomatik girişimlerde bulunmayı ihmal etmemesi gerekmektedir.

Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel geçenlerde yaptığı bir açıklamada; "şimdiye kadar hep 'acaba Avrupa ne der diye hareket ettik ve bu yüzden sorun boyutlara ulaştı" diyerek dünya kamuoyunu artık eskisi gibi dikkate almayacaklarının sinyallerini verirken bununla halkımızı tehdit ederek yıldırma da amaçlamaktadır. Yani açıkçası, sakın Avrupa'yı dikkate alıp tenkil hareketinden kaçınacağımızı

sanmayın demektir.

AT'ye üye olmak için Avrupa karşısında bütünlükte uysal bir kedi görünümüne giren TC, bu sefer de köşeye sıkışmış kedi misali hırçınlaşarak ikili bir görünüm sergilemektedir. Devletin içinde bulunduğu çelişki ve çıkmazları sergilemesi açısından bu ikili görünümün karakteristik olduğu inancındayız.

Sömürgeci egemenliğini baskı politikasını derinleştirmekten başka bir seçeneğe dayandıramayan devletin, olası bir tedip ve tenkil hareketinde faydalanacağı en büyük savaş araçları hiç kuşkusuz süper kobra helikopterleri, scorskiler ve çeşit çeşit savaş uçakları olacaktır. Dolayısıyla dikkatlerin bu noktaya çevrilmesi önemlidir. Sömürgeci devlet bir yandan ülkemizi yoğun bir şekilde havadan bombardımana tabi tutarken öte yandan, Bosna'daki müslümanlar için timsah göz yaşlarını dökerek, onların Sırp saldırılarından korunması ve uluslararası desteğin kendilerine ulaşabilmesi için Bosna'nın uçuşa yasak bölge ilan edilmesini savunmuş ve nitekim Birleşmiş Milletler'de bu yönde bir kararın çıkmasını sağlamıştır. Benzer bir şekilde BM, Saddam'ın etkinliğini kırmak için Kuzey Irak (Güney Kürdistan) ile Güney Irak'ı savaş uçakları için uçuşa yasak bölge ilan etti ve dahası Saddam'a ambargo uyguladı. Fakat yapılan bu uygulamaları Kürtlere ve Şii Araplar'a yardım olarak lanse etti. Emperyalistlerin bu politikaları, niyetleri ne olursa olsun Kürtlerin de işine gelmiş ve bölgede federe bir devlet olma avantajını sağlamıştır.

Saddam'ın saldırılarına izin veremeyen emperyalistlerin, TC ve İran'ın saldırılarına gözyumması onların tutarsızlıklarını ortaya sermektedir. Bununla birlikte Bosna ve Irak'taki uçuşa yasak bölgeler Kuzey Kürdistan için de birer emsal teşkil etmektedir. Bizler bu emsallere dayanarak hem emperyalistlerin tutarsızlıklarını gözler önüne serebiliriz hem de dünya kamuoyunun desteğini sağlayarak Kuzey Kürdistan'ın da Türk savaş uçakları için uçuşa yasak bölge ilan edilmesi yönünde bir belgiyi yükseltebiliriz. Eğer Birleşmiş Milletler iddia ettiği gibi Kürtleri Saddam sömürgeciliğine karşı korumaya çalışıyorsa, aynı yöntemlerle karşı karşıya kalan Kuzey ve Doğu Kürdistanlı halka da bu yaklaşımı göstermeli ve Türk-İran uçaklarının ülkemizin herhangi bir parçasını bombalamalarının önüne geçmelidir. Ve yine bu yönde kendilerine askeri ambar-go uygulamalıdır.

Halkımızın ulusal talepli mücadelesinin yeterince örgütlü bir temele dayanmadığı, bölgesel kaldığı, ulusal bilincin yeterince gelişmediği, iç çekişme ve kavgaların had safhada olduğu ve verilen mücadelenin dünya kamuoyuna yeterince yansıtılmadığı gibi, çoğunlukla dış çevrelerce dinci-feodal güçlerin ilerici cumhuriyete karşı gerici ayaklanmaları şeklinde kavrandığı bir ortamda, devletin imha ve asimilasyon politikaları belli bir düzeyde de olsa etkili olabiliyordu.

Fakat bugün, uluslararası koşullar değiştiği gibi, halkımız tarihinin en bilinçli, en örgütlü ve birliğini en üst düzeyde kurduğu bir süreci yaşıyor. Ulusal bilinç ve ulusal birlik temelinde gelişen halkımızın örgütlü ve kararlı mücadelesi, devletin tedip, tenkil ve asimilasyon politikalarını işlevsiz bırakmada temel faktörlerdir. Yine bu faktörler, bugüne ve geleceğe ilişkin umutlarımızın da en önemli kaynaklarıdır.

Êdî roj derbas nabe ku li Kurdistanê gund nayên şewitandin û xerakirin. Di siyaseta hovane ya dewleta Tirk de xerakirin û şewitandina gundan armancekî girîng e. Wusa xuya ye ku dê operasyonên ji hole rakirina gundan bi hêsanî neyên sekandin. Dewleta Tirk a hov tu salekê bi qasî îsal li Kurdistanê gund vala nekir û neşewitand. Roj heye ku çend gund bi hevdû re tên şewitandin û xerakirin.

Divê mirov li ser bifikire, çima xerakirin û şewitandina gundan? Dewlet çima wusa bi hovîti êrîşî gundên Kurdan dike û nahêle ku kes li gundên Kurdistanê bijî? Di valakirin, xerakirin û şewitandina gundan de armancên pirralî yên dewleta Tirk hene. Herwekî tê zanîn, dewleta Tirk beriya ku li Kurdistanê dest bi xerakirin, valakirin û şewitandina gundan bike, xwest ku gundiyan Kurd bi xwe ve girê bide û wan li dijî tevgera netewî bi kar bîne. Avakirina sazûmana gundparêziyê encamekê wê fikrê bû. Heke gundiyan Kurd çekên dewletê bipejirandina û meaş bisitandina, dê bi awayekî bi dewletê ve bihatana girêdan û ji refên tevgera netewî dûr bimana. Di vê rewşê de wê dewletê siyaseta hevdûkuştina kurdan bi awayekî berfireh bixista sahnê û bi leystikên xwe yên dîrokî bigihîşt. Armanca xwe yên qirêjî. Lewra ev metod di dema Osmanîyan de jî hatibû emilandin û bi vî awayî gelê Kurd li dijî gelê Ermenî hatibû bikaranîn(*).

Di sala 1985'an de gava ku sîstema gundparêziyê hat avakirin, dewletê xwest ku bi zorê, bi gundiyan Kurd çek bide pejirandin. Ji ber ku armanc hevdûkuştina Kurdan û pêşî li tevgera netewî girtin bû; dewleta Tirk, ew kesên ku berê li wan digeriya û dixwest ku wan ceza bike jî anî, cezayên wan rakir; ew çekdar kir û bi xwe ve girêda. Li Kurdistanê gelek kes û eşîrên ku dijberiya wan bi dewletê re hebûn û li wan dihat gerîn, demekê bi şûn de bi saya sîstema gundparêziyê bûbûn aligirên dewleta Tirk. Êdî dewletê ji van şexsiyetên qels ên ku bi xwe ve girêdabû, ji her awayî ve dikaribû îstifade bikira, wan ji bo armancên xwe yên qirêjî bi kar baniya. Nemaze li Şirnex û Çolemergê, şexsiyetên "ketî" yên ewha gelek bi kêrî dewletê hatin û hinek ji wan hê îro jî xulamî û nokertiya dewleta Tirk dikin.

Li Kurdistanê ew gundên ku li dijî sîstema gundparêziyê derketin û di ber xwe dan, ji her alî de bûn hedefa êrîşên dewletê. Li dijî van gundan ambargoyên xwarin û lîvas (cil) an hat danîn; bi operasyonên leşkerî gundî di îşkenceyan giran de derbas bûn. Di sala 1989'an de li gundek Cizîrê yê bi navê Cinêbirê, hêzên leşkerî yên dewleta Tirk, piştî îşkenceyan gelek giran, bi gundiyan pisîtiya mirov dan xwarin. Bi saya berxwedana gundiyan Cinêbirê, wê bûyerê di çapameniyê de cih stand; sûcdar hatin muhakemekirin; lê dewletê ew xelat kirin. Bêguman sedemek girîng e van êrîşan jî bi gundiyan Kurd pejirandina sîstema gundparêziyê bû.

Piştî van agahdariyan biçûk, em dikarin bî ser pirs valakirin, xerakirin û şewitandina gundan. Di tekoşîna

SIYASETEK HOVANE:

XERAKIRIN

Û

ŞEWITANDINA GUNDAN

● Felat DILGEŞ

çekdarî ya gerîla de gund ji gelek aliyên ve rolekî mezin dileyizin. Gerîla dikare li gundan bihewe, alîkariya erzaqî bistîne û bi saya gundiyan hêzên dijmin jî qontrol bike. Alîkariya gundiyan a ji gerîla re jî bi gelek awayan dikare çêbibe. Gundî gel in û gel jî bi gotina Mao, ji bo gerîla derya (behr) ne. Gundî dikarin milîsî û rêberiyê bikin. Nemaze di van salên dawî de gundiyan Kurd, bi piştgiriya xwe ya xurt di tevgera netewî de bûn hêz. Hema bibêje ji hemû gundên Kurdistanê xort beşdarî tevgera çekdarî bûn. Beşdarbûna gundiyan tevgerê bi pêş xist; lewra gundiyan cih baş nas dikirin û wê naskirina cih bi xwe jî li dijî dijmin avantajek mezin bû.

Dewleta Tirk a ku nikaribû gundiyan Kurd bi sîstema gundparêziyê û

zêdetir nikaribûn li deverek din cîwar bibin. Ew li ciyê sîrgûnê jî bi hemû awayî di bin qontrola dewleta Tirk de bûn. Ev dever ji bo asîmlekirina gelê Kurd hatibûn hilbijartin û kesên der û dora van cîyan bi zîmanê Tirkî dipeyivîn.

Herçiqas dewlet tekoşîna netewî ya gelê Kurd a îroyîn, dixwaze ku wekî serhildanê berê nîşan bide jî, ew bi xwe jî pê dizane ku rewş ne wekî berê ye. Berî her tiştî serhildanê Qoçgirî, Şêx Seîd, Agirî û Dêrsimê herêmî bûn, di warên teng de mabûn û dewletê jî fersend nedabû ku li deverên din ên Kurdistanê belav bibin û piştgiriya netewî bistînin. Loma dewletê bi hemû hêza xwe êrîşî herêma serhildayî dikir, der û dor lê çeper dikir û bi qirkirinan rê li ber belavbûnê digirt. Tevgerên qirkirinê bi

Dewleta Tirk di valakirin û şewitandina gundan de herçiqas hin gundiyan Kurd dikuje jî; wekî serhildanê berê, niha newêre bi tevayî gundiyan Kurd di qirkirinan de derbas bike. Lewra tu dewletek dinê, bixwaze jî nikare vî tawrê dewleta Tirk teyîd bike û biparêze. Di şewitandin, valakirin û xerakirina gundan de armanca yekemîn a dewletê, piştgiriya lojîstîk, madî, manevî... û hwd. ên tevgera çekdarî ji holê rakirin e. Armanca duwemîn, bi koçkirinan û xesara madî, gundiyan Kurd ji refên tekoşîna netewî dûr xistin e. Dewlet qîma xwe bi xerakirina gundan nayne; ew pez û dewarên gundiyan telef dike, debr û daristanan dişewitîne. Bi vî awayî ew rewşeke wusa diafirîne ku li gundan mayîn an jî ji nû ve bicibûn ne mumkun be.

metodên îxbarkariyê bi we ve girêbide, dest bi valakirin, xerakirin û şewitandina gundan kir. Valakirina gundan, topavêtina siyaseta dewletê ya gundiyan Kurd bi xwe ve girêdanê jî radixe ber çavan. Ev tê wê manê ku êdî dewlet tu hêviyekî ji van gundî û gundan nake; ew di çavê wê de neyar in; ji holê rakirina wan pêwîst e; lewra hebûna wan ji bo dewletê xeter e.

Di serhildanê Qoçgirî, Şêx Seîd, Agirî û Dêrsimê de, dewleta Tirk bi tenê qîma xwe bi valakirin û şewitandina gundan nedanî, di van serhildanan de hedefa dewletê ya yekemîn qirkirina gelê Kurd bû. Valakirina gundan û koçkirina gundiyan di planê duwemîn de dihat. Ji xwe ev gundên ku diketin devera serhildanê bi tevayî dihatin îmhakirin; jin, zarûk, extiyar tu kes bi hêsanî ji destê Tirkan rizgar nedibû. Gund û mezrayên nêzikî devera serhildanê dihatin valakirin û gundî sîrgûn dibûn rojhilatê Tirkîyê. Di bûyerên Surgûnkirinê de bi hezaran mirovên Kurd ji ber serma, nexweşî û birçîbûnê, di riyan de dimirin û nedigihîştin ciyên sîrgûnê. Yên sîrgûnbûyî, ji ciyên ku ji bo wan dihat beyankirin

awayekî gelek dizî dihatin meşandin. Pirrê caran heta ku serhildan nedihat pelçiqandin, nûçeyên serhildanê di çapemeniya Tirkîyê û dinê de cih nedistandin. Planên qirkirina Kurdan wekî sîrrên leşkerî dihatin veşartin. Di serhildana Dêrsimê de heta ku hêzên serhildayî tîk neçûn; qirkirinê mezin çênebûn; Seyîd Riza bi bêbextî nehat xapandin û dil girtin, di çapameniya Tirkîyê de nûçeyên serhildanê çap nebûn. Piştî ku Seyîd Riza hat dil girtin, hêdî hêdî nûçeyên biçûk ên di derheqê serhildanê de çap bûn ku ev jî bi pirranî derew bûn û ji rastiya bûyeran dûr bûn.

Di serhildanê li Kurdistanê yên di salên 1920, 1925, 1927-30 û 1937'an de dewletê dinê û raya giştî jî bédeng û kerr bûn. Ew dewletê ku ji bûyeran haydar bûn jî ji bo ku têkiliyên xwe bi dewleta Tirk re xera nekin û xesarê negihînin berjewendiyên xwe, li dijî hemû hovîtiyên dewleta Tirk bédengiya xwe parastin. Lê îro rewş guheriye, raya giştî ya dinê di pirsên mafên mirovî û netewî de her ku diçe hesastir dibe. Gelê Kurd jî bi tenê di welatê xwe de girtî nemaye

û li cihanê belav bûye. Pirsê netewî ya gelê Kurd ji raya giştî ya dinê re bûye mal. Êdî Kurd, wekî berê bédeng nikarin bî qetilkirin; kuştina Kurdan a bi hovîti li dinê tê bihîstin û olan dide. Lewra îro Kurd bi xwe jî, bi qelsî be jî xwedî çapemeniyekê ne; bi pirtûk, bi kovar, bi rojname, bi radyo û bi televizyonên xwe dikarin dengê xwe bi dinyayê bigihîjin û hovîtiya dijminên xwe rabixin ber çavan. Dewletê dijmin bi xwe jî wê rastiye dibînin.

Dewleta Tirk di valakirin û şewitandina gundan de herçiqas hin gundiyan Kurd dikuje jî; wekî serhildanê berê, niha newêre bi tevayî gundiyan Kurd di qirkirinan de derbas bike. Lewra tu dewletek dinê, bixwaze jî nikare vî tawrê dewleta Tirk teyîd bike û biparêze. Di şewitandin, valakirin û xerakirina gundan de armanca yekemîn a dewletê, piştgiriya lojîstîk, madî, manevî... û hwd. ên tevgera çekdarî ji holê rakirin e. Armanca duwemîn, bi koçkirinan û xesara madî, gundiyan Kurd ji refên tekoşîna netewî dûr xistin e. Dewlet qîma xwe bi xerakirina gundan nayne; ew pez û dewarên gundiyan telef dike, debr û daristanan dişewitîne. Bi vî awayî ew rewşeke wusa diafirîne ku li gundan mayîn an jî ji nû ve bicibûn ne mumkun be.

Siyaseta valakirin û xerakirina gundan ji alî dewletê qolonyalîst ve li her çar perçeyên Kurdistanê tê meşandin. Li başûrê Kurdistanê rejîma Baasê ya xwînwar, bi hezaran gundên Kurdan xera kir û valakir. Dewleta Iraqê piştî xerakirina gundan li dijî gelê Kurd bi awayekî berfireh dest bi bikaranîna çekên kîmyayî kir. Dewleta Tirk jî di pirsê bikaranîna çekên kîmyayî de teksîr nake; lewra wê di serhildana Dêrsimê de li dijî gelê Kurd çekên kîmyayî bi kar anî û bi hezaran mirovên Kurd di şikeftan de jehrî kir û şewitand. Di valakirina gundan de sedemek girîng jî bikaranîna çekên kîmyayî ye. Tê zanîn ku dewletê qolonyalîst li dijî gelê Kurd ji balafiran bigire heta tanq û helîkopterên cengê, her cûre çekî bi kar tinin; lê dîsa jî nagihîjin armanca xwe. Dewleta Tirk piştî valakirina gundan, dê li gelek deverên Kurdistanê çekên kîmyayî bikar bîne; çekên kîmyayî yên ku heta niha li çiyayan dihatin bikar anîn, wê êdî li deşt û gundan jî bî xebitandin. Di pêvajoyê de, bi pêşvaçûna tevgera netewî ve girêdayî, ihtimal heye ku dewleta Tirk jî wekî rejîma Saddam, li bajarên ku lê desthilatdariya xwe hunda bike, çekên kîmyayî bikar bîne. Tehdîta generalê Tirk Doğan Gureş a ji bo bajariyên Kurdistanê di vê nuqte de bi mane ye.

Ji bo pûçkirina planên hovane yên dijmin, yekîtiya hêzên netewî yên gelê Kurd pêwîstiyek girîng e. Bi avakirina eniyek netewî û pêkanîna yekîtiyên xurt, hesabên dijmin ên li ser Kurdistanê dikarin bî xerakirin. Riya aştî û azadiyê ancax bi vî awayî dikare bê vekirin.

(*)Di vê pirsê de ji bo agahdariyek berfireh; binêre: Osman Aytar, Hamidiye Alaylarından Köy Koruculuğuna, Weşanên Medya Güneşi 1992, Stenbol.

Türk Usulü Demokrasi

● S. Bengîn

Herşeyin kötü bir örneği vardır. Hiç kimse böyle bir talihsizliği taşımak istemez. Ancak taşısın da kabul etmesi söz konusu değildir; ne varki kabul etmesi gerçeği değiştirmez. Bu devletler a-çısından da böyledir. Ne kadar Pol Pot yönetimi sosyalizm adına, İran ise İslamiyet adına kötü birer örnek iseler, Türkiye de demokrasi adına o kadar kötü bir örnektir.

Pol Pot yönetimi, sosyalizm ve proletarya diktatörlüğü adına, karşı devrimci ve anti komünistlerle mücadele adı altında Pol Pot hareketine katılmayan herkesi öldürdü. İktidar olduğu birkaç yılda iki milyona yakın insan benzeri gerekçelerle öldürüldü. İran'da ise, İslami hareket eline geçirdiği iktidardan olmamak için binlerce suçsuz insanı, idama gönderdi, yüzlerce Kürd'ü "Kur" ana göre cezası ölümdür" diyerek kurşuna dizdi, bir çoğunu yurt dışında da takip ederek katletti. Kur'anda yazılmayan herşeyi yasakladı.

Türkiye ise, demokrasi ve terörizmle mücadele adına, gerçekte büyük savaşlarda kullanılması amacıyla bulundurulmuş tank ve uçaklarla büyük şehirleri topa tutuyor, köyleri tamamen imha ediyor ve milyonlarca insanı göçe zorluyor. Kürdistan'da uygulanan bu "Atilla" metodları ile ilgili haber ve yorum yazan gazeteciler "çok şanslı" iseler tutuklanıyor, galeler toplatılıyor, yoksa çalışma masası başında vuruluyorlar.

Bir yürüyüşe ateş açmayı, onlarca yürüyüşçü öldürmeyi alışkanlık edinene sadece bir kaç ülke dünyada vardır: Türkiye, Güney-Afrika ve 16. yüzyıl sınırlarını aşmamış Hindistan'ın bazı taşra bölge valilikleri ve benzeri birkaç ülke.

Ancak yine de Türkiye Başbakanı halk ve meclis karşısına çıkıp "iddia ediyoruz, kanun dışı hiç bir icraatımız olmamıştır" diyebiliyor; Türk demokrasi anlayışını göre, bu ilkel icraat, demokrasiye tamamen uygundur, "devlet kendi nefsi müdafaasını yapıyor".

Türk demokrasisi evrensel demokrasi prensiplerine göre değil, Türk hukuk anlayışına göre düzenlenmiş olduğu için gayet normal karşılanır.

Bu hukuk anlayışından yola çıkarak Cumhurbaşkanı olmuş biri, idam cezası hükmünü giyenleri kastederek "yani biz bunları asmayıp de besleyelim mi" diyebiliyor.

Bugünkü Türk hukuku, hem İslam ve hem Osmanlı hukuku temeli üzerinde kurulmuştur. Atilla ve Cengiz Han hukukunu temel alan Osmanlı hukukundan en fazla etkilenmiştir. Birçok yönü ile medenileştirilmeye çalışılmış ise de, özü değişmemiştir, tamamen değişen tarafı ise pratikte çalışmıyor. Çünkü hukuk, kültür, hoşgörü, eşitlik ve humanizm, paralel olarak gelişen kavramlardır. Birçoğunun bulunmadığı bir yerde bir diğerini bulmak zordur.

Osmanlı hukukuna göre, bir suç için on zanlı yakalanırsa ve hepsi idam edilirse, suçlu cezalandırılırken on yeni suç işlenmiş olması pek dikkate alınmazdı. Bu hukuk anlayışına göre suçlu sadece suçludur ve suç işlediği için bütün insa-

ni haklarını yitirir. Yaşama hakkını da hiç çoğu zaman koruyamamıştır. Suçunun suçunun, çoğu zaman ispatlanamamış olması da kusur değildir.

Kürdistan'da hala bu hukuk anlayışı, en fazla tercih edilendir. Kürdistan'daki güvenlik görevlisi kanun, kültür ve insan sevgisi yerine, sadece silah ve "vur emri" ile donatılmıştır. Kanun, onun o andaki kararının adıdır. Bu yüzden de yazılı olmayan kanunlar yazılı olanlardan daha fazla geçerlidir.

Bir zanlı "terörist" herhangi bir evde sıkıştırıldığında, yapılacak tek bir şey vardır: önce "teslim ol, üçe kadar sayıyorum" denir ve hemen sonra evde bir sürü suçsuz da olabilir diye düşünmeden ev, komşuların evi ile birlikte, ağır silahlarla yakılır, yıkılır; çocuklar dahil evde bulunanların tümü öldürülür. Demokratik kural ve yasaların egemen olduğu ülkelerde böyle yapılamaz, söz konusu "terörist" yakalanır ve cezalandırılması için mahkemeye gönderilir. Cezasının ölüm olduğuna polis ya da asker karar veremez.

Halbuki hükümet kurma çalışmaları sırasında, hükümetin başı, programını tanıtırken vatandaşın, düşünmekte, gazetelerde serbetçe yazmakta, yürüyüş ve toplantı düzenlemekte tamamen özgür ve kanunların güvencesinde olacağı sözü veriyordu. Güvenlik kuvvetleri de görevlerini bu çerçevede yerine getirmekle yükümlü kılınacaktı. Ve hatta Kürt sorunu çözümlenecekti. Birçok in-san buna nerdeyse inanıyordu. Anti-demokratik uygulamalar yüzünden ülke dışına çıkmış bulunan bir sürü insan ülkeye dönme hazırlığını yapıyordu.

Ancak yaşanan uygulamalar başka bir şey gösterdi: Bu hükümet işbaşına geldikten sonra Türkiye'ye "demokrasi" geldi, Kürt yurtseverliğinden "suçlu" olan Kürt, artık tutuklanmıyor ancak öldürülüyor. Böylece ya Hizbullah ya da başkaları tarafından öldürülen, faili meçhul kurban listesine yazılmış oluyor ve olay kapanıyor.

Oysa Türkiye "demokratikleşmeden" önce bir "suç" zanlısı yakalanırdı. Bu sayı bazen onbine çıkardı. İşkencelerden geçirdikten sonra ya serbest bırakılırdı ya da mahkemeye gönderildikten sonra serbest bırakılırdı. Çünkü yakalananların %99'unun yasalara göre suç sayılabilecek bir şeyi yapmadığı anlaşılıyordu. Bu uygulama çok pahalı ve ülke dışında itibar düşürücüydü.

Türkiye'de alışılmış bulunan bu günlük olaylar demokratik hiç bir ülkede tekrarlanmaz. Bir vatandaşın herhangi bir devlet görevlisi tarafından bir haksızlığa uğraması, ciddi bir biçimde soruşturma konusu olur. Nasıl ki bir vatandaş bir generalin rütbelerini sökmemişse, bir general de bir vatandaşın vatandaşlık haklarını çiğneyemez, tokat atamaz. Devlet, böyle bir durumda ikisini de aynı oranda hak ve yetki sahibi kabul eder.

Devlet bunu demokratik kanunlarla garanti eder.

DEP'ê Kongra Xwe Ya Yekemîn Çêkir

Navenda Nûçeyan - Partiya Demokrasiyê (DEP) di roja 27.6.1993'an li de Enqerê kongra xwe ya yekemîn çêkir. Kongre li sinemaya Kavaklîdêrêyê bi beşdarbûna mêvan û delegeyan bi şahî derbas bû. Ji ber tengbûna cîh gelek mêvanên ku dixwestin li kongreyê temaşe bikin, li dervayê salonê man. Di kongreyê ji bo meclîsa partiyê namzetên Lîsteya Yekîtiyê hatin hilbijartin.

Di kongrê de ji bo serokatîya partiyê bi tenê Yaşar Kaya namzetîya xwe danî. Yaşar Kaya bi dengên hemû delegeyan ji bo serokatîyê hat hilbijartin. Di kongreyê de gelek delege li ser rewşa siyasî ya Kurdistanê û Tirkîyê peyivîn. Serokê DYP'ê Tansu Çiller, Serokê ANAP'ê Mesut Yılmaz û serokê RPê Necmettin Erbakan bi mesajên xwe ji DEP'ê re serkeftin xwestin. Yaşar Kaya di axaftina xwe de rexne li partiyên burjuwazî girt û li ser wezîfeyên DEP'ê sekinî.

Di gel ku DEP li 44 bajarên hatibû

avakirin, bi tenê 17 bajarên ku kongreyên xwe kirbûn beşdarî kongra yekemîn bûn. Ev kesîn navên wan di lîsta yekîtiyê de cîh stand û ketin meclîsa partiyê ev in:

Nesim Kılıç, Sara Akan, Cabbar Leygara, Kemal Okutan, Mesut Dumlu, M. Nuri Güneş, Murat Bozrak, İsmail Aslan, M. Zeynettin Unay, Veysi Aydın, Vecdi Koyluoglu, Omer Kurt, Fethi Yıldız, Şeyh-muz Çagro, Eyup Karakeçili, Harun Çakmak, A. Cabbar Gezici, Kemal Bilget, Abdullah Saydın, Cemil Aydoğan, Ali Beykoylu, Reşit Deli, İhsan Coşkun, Baki Aktaş, Ali İncesu, Muharrem Keklik, İsmail Karakurt, Nevzat Ozbay, Hanifi Amaç, İsmail Aydın, Osman Özçelik, Bahattin Günel, Ahmet Cihan, Sedat Çınar, İbrahim Aksoy, Nurettin Basut, Refik Karakoç, Nevzat Teker, Kemal Yuksel, Fehmi Demir.

Ew kesên ku di kongrê de ji bo Heyeta Navendi ya Disiplînê jî hatin hilbijartin ev in:

Mahmut Tanzi, Besra Yuçe, Kazım Gurbuz, Huseyin Unal, Nevzat Sagnîç, Bahri Tunç, Faik Yıldırım.

Amerîka Li Iraqê Xist

Navenda Nûçeyan- DYA (Dewletên Yekbûyî yên Amerîka) yê di roja 27.6.1993'an de bi fuzeyên Tomahawk û Cruise êrişek birin ser Navenda İstixbarete ya Iraqê. Di vê êrişê DYA'yê de 8 kes mirin. Serokê dewleta Amerîka Clinton, bûyera êrişê bi planê sîûqasta dewleta Iraqê ya li dijî serokê kevîrê dewleta Amerîka George Bush ve girêda. Li gor beyana Clinton, di maha Nîsanê de gava ku George Bush Kuvveytê ziyaret kiribû, ji bo kuştina wî planek sîûqastê hatibû amadekirin û di pey wî planê de jî Navenda İstixbarete ya Iraqê hebû.

Di bûyera êrişê de Navenda İstixbareta Iraqê xesarek mezin dît. Dewletên Iraq û Iranê êrişê bi tûndî protesto kirin; lê bi pîrîni dewletên Ewropa êrişê DYA'yê mafdar dîtin. Dewletên İngiltere, Fransa û Rûsyayê di beyanên xwe de Amerîka parastin. Tirkîye li dijî bûyera êrişê bédeng ma û bi awayekî ser girti, bûyera êrişê teyîd kir.

Berpirsiyarên Navenda İstixbareta Iraqê di beyanên xwe de dan diyarkirin ku ewê êrişê DYA'yê bêbersiv nemine û yên ku vê êrişê organizekirine, dê bân cazakirin. Nûnerê KDP'yê Enqerê Safen Dizayî, di bhuyere de kuştina mirovên sivil bi wî awayî îzah kir: "Dewleta Iraqê avahiyên xwe yên leşkerî û İstixbarete li ciyên ku mirovên sivil lê dijîn çêkirîye. Ev jî taqîkek kargerîya Saddam e."

Kürdistan'ı gezen İsveçli öğretmenlerden çağrı: TÜRKİYE'Yİ BOYKOT ET!

Rojgeş Amedî

Ostersund / İsveç-Suriye ve Kürdistan'ı kapsayan bir geziden döndükten sonra "Aslında şu anda bizden istenen sadece burs aldığımız yere bir rapor sunmamızdır. Fakat sadece bunu yapmak öyle yanlış ki. Bu seyahat bizlere çok şey öğretti." diyen dört İsveçli öğretmenden biri olan Sigrid Rickardsson, konuya ilişkin izlenimlerini anlattı. S.Rickardsson, gezi süresince karşılaştığı gerçeklere dayanarak Türkiye'nin boykot edilmesi gerektiğini savundu. Rickardsson konuya ilişkin olarak şunları söylüyor:

"İnceleme amaçlı Suriye ve Türkiye üzerinden Irak Kürdistanı seyahatinden yeni dönmüş biri olarak İsveçli seyahatçülerimizin birbirleriyle yarışmasına uğraştıklarını dehşetle görmekteyim. 'Mükemmel, Türkiye'ye seyahat et! Türkiye'nin hoş tabiatının tadını çıkar! Fiyatlar düşük.'

Öylesine seviyesiz ki insan neredeyse bu 'güzel' ülkenin sınırlarına adını atınca parayla ödüllendirileceğini düşünecek dereceye geliyor. Türkiye'nin Doğu ve Güneydoğu' surda 12 milyon civarında

Kürt var. Orada, askerleşmiş Türkiye rejiminin baskısı, sürgün ve asimilasyon politikası altında yaşıyorlar. Köyler boşaltılıyor, harap ediliyor ya da 'gerçek Türk vatandaşlarına' peşkeş ediliyor. Kürtler, ister örgüte üye olsun ister olmasın, PKK'li adı altında öldürülüyor.

Türkiye'de demokrasi yoktur. Farklı düşünen Kürtler ve hatta Türkler hapsediliyor, işkenceye uğruyor ve idam cezası halen de varlığını koruyor. Bebeler, cezaevlerinde annelerinin yanında iğrenç, sağlıksız koşullar altında yaşıyorlar.

Bir turist olarak Türkiye'de özgürsün. Rejim, yüzeyden güzelmiş gibi gözükün, fakat derinlemesine inildiği zaman hiç de öyle olmadığı anlaşılın ülkesini, gösterme aşığıdır.

Ülkenin güzel yüzeyidir turistlerin gördüğü, aslında. Türkiye de Ortadoğu'daki diğer komşuları gibi bir diktatörlüktür; fakat Batıdaki bizlere, kendisini bir turist ülkesi olarak sunmada ve Kürt bölgesinde cereyan eden olaylara karşı sessiz kalmamızda nispeten iyi bir başarı sağlamış, bizleri aldatmıştır. Hangimiz Saddam Hüseyin'in Irak'ına tatil için gitmek ister? Hiç kimse.

Türkiye'ye turist olarak gitmeyi boykot edin!"

Uzun bir süredir kamuoyunca merakla beklenen toplantı yapıldı. Kuzey Kürdistanlı 11 siyasi parti ve örgüt 18-20 Haziran 1993 tarihlerinde biraraya gelerek, Kürt ve Kürdistan sorununun adil ve kalıcı çözümüne ilişkin problem, görev ve sorumlulukları görüştüler. "Örgüt kaygısı ile değil, ulus kaygısı ile hareket" ettiklerini belirten örgütler, ulusal birliği bir ulusal cephe şeklinde taahhüt ettiler. Toplantıda görüş birliği vardılar. Cephe için hazırlıklara hemen başlandı. Belirtilen TC'nin imha savaşını durdurulması halinde topyekûn bir direnişin yükseltileceği ifade ediliyor.

Toplantıdan sonra yayınlanan açıklamada TC devletine, imha savaşını durdurma, siyasi diyalog ve barışçıl çözüm yolunu benimseme çağrısı yapılarak; aksi takdirde akacak kanın sorumlusunun TC olacağı belirtiliyor.

Kuzey Kürdistan ulusal ve toplumsal kurtuluş mücadelesi tarihinde önemli bir aşama olan bu toplantı ve yaşanan süreçle ilgili olarak parti ve örgüt temsilcileri gazetemin sorularını cevaplandırdılar. Görüştüğümüz YEKBÛN (Kürdistan Birleşik Halk Partisi), PKK (Kürdistan İşçi Partisi), PSK (Kürdistan Sosyalist Partisi), KAWA, Hevgirtin-PDK (Kürdistan Demokrat Partisi), TSK (Kürdistan Sosyalist Hareketi), PRNK (Kürdistan Ulusal Kurtuluş Partisi), PRK-Rizgari (Kürdistan Kurtuluş Partisi), RNK/KUK (Kürdistan Ulusal Kurtuluşçuları) temsilcilerinin tümü atılan adımdan duydukları memnuniyeti dile getirdiler.

YEKBÛN: Kuzey Kürdistanlı örgütlerimiz ilk kez bu kapsamda ve bu kararlıkla birlikte iş yapma amacıyla biraraya geliyorlar. Bu nedenle toplantı tarihi bir olay olarak görüyoruz.

Biz, yıllardan beri ulusal demokratik güçlerin cephesine stratejik bir sorun olarak baktık ve bu doğrultuda çaba gösterdik. Bu nedenle, Kuzey Kürdistan'da bugüne dek kurulan tüm güçbirliklerinin içinde yer aldık.

Bu toplantı ve sonuçlarını, bizim yıllardan beri savunduğumuzun gerçekleşmesi olarak da değerlendiriyoruz. Bu nedenle de çok seviçliyiz.

Şunu açıkça ifade etmekte yarar görüyoruz, toplantı boyunca tüm örgütler, en kapsamlı bir cephenin kurulmasını sağlamak açısından oldukça sorumlu davrandılar. Zaten yaşanan süreç de böyle davranmayı gerektiriyordu. Toplantı sonucunda Kürdistan devriminin önemli sorunlarına yaklaşma konusunda ortak yanlarımızın, ayrı yanlarımızdan kat kat fazla olduğu ortaya çıktı. Bu çok sevindiricidir. Daha ilk toplantıda, cephe kurma konusunda anlaşmamız; kurulacak cepheye ilişkin önemli bazı prensiplerde ağırlıklı olarak ortak görüşe varmamız önemlidir. Örneğin; cephenin tüm ulusal demokratik güçleri kapsayacak şekilde geniş tabanlı olması, cephe organlarının işleyişinde demokrasinin egemen kılınması, koşullara uygun her türlü mücadele yöntemlerine başvurulması, tüm örgütlerin cephe olayına taktik düzeyde bakmadıklarını açıkça ifade etmeleri vs.

Bizce ilk kez islamcı bir Kürt partisinin böylesi bir toplantıya katılması ve kendi görüşlerini koruyarak, cephe kurma çalışmalarına aktif katılacağını ve sorunun artık ideolojik yanlarına bakılmaksızın ulusun tüm bireylerinin ve örgütlerinin sorunu olduğunu

YEKBÛN:

"TC'nin topyekûn kirli savaşına karşı, ulusal bir karşı koyuşu örgütlenme konusu tarihi bir sorumluluk olarak önümüzde duruyordu. Bu ilk toplantıyla bu sorumluluğu yerine getirmeye kararlı olduğumuzu ifade ettik. Halkımızın özlemi de bu idi. Cephe kurma çalışmalarının yakında sonuçlanacağı inancındayız. Toplantının bu sonuçları ulusumuza hayırlı olsun."

nu açıkça ifade etmesi, çok önemlidir. Böylesi bir başlangıç, cephenin gelecekteki kapsamı konusunda güven veriyor.

TC'nin topyekûn kirli savaşına karşı, ulusal bir karşı koyuşu örgütlenme konusu tarihi bir sorumluluk olarak önümüzde duruyordu. Bu ilk toplantıyla bu sorumluluğu yerine getirmeye kararlı olduğumuzu ifade ettik. Halkımızın özlemi de bu idi. Cephe kurma çalışmalarının yakında sonuçlanacağı inancındayız. Toplantının bu sonuçları ulusumuza hayırlı olsun.

PKK: Bütün ulusal kurtuluş hareketlerinin tarihinde, kurtuluş öncesi mutlaka bir cephe vardır. Yani, uluslar özgürlüğe kavuşmadan önce bir cephe oluşturmuşlar ve böylece kur-

Yekbûn: Yıllardır savunduğumuz ulusal cephe, halkımızın da özlemidir.

PKK: Ulusal güçlerin attığı bu adım halkımızın ve tarihin de beklentisiydi.

PSK: Özgür ve demokratik Kürdistan için birliğin tarihi bir rolü olabilir.

KAWA: Ulusal cepheyi kazanımlar temelinde iktidar olabilecek bir organ olarak görüyoruz.

TSK: TC'yi uluslararası planda yalnızlaştırma, cephenin çalışmalarıyla mümkündür.

PRNK: Kürdistan'da ulusal birlik tüm hareketlerin ortak görüşü olarak ortaya çıkmıştır.

Hevgirtin- PDK: Ulusal cephe Kürt halkının beklentisine bir cevaptır.

PRK-Rizgari: Cephe, ulusal kurtuluş mücadelesinin bazı sorunlarını çözebilir.

RNK- KUK: Cephe toplantısı başlı başına önemli ve tarihi bir gelişmedir.

tulmuşlar. Bugün Kürt halkının mücadelesinin bulunduğu aşama artık yalnız ulusal bilinci geliştirme aşaması değil, ulusal mücadeleyi sonuçlandırma aşamasıdır. Bütün Kürt halkı şu anda ulusal özlemlerini sonuca ulaştırma duygusunu taşıyor. Gelinek noktada, artık sorun, mücadeleyi yükseltme değil, sonuçlandırma aşamasıdır. Artık ulusun bütün bireylerinin örgütlerden beklediği, şu ya da bu örgütü güçlendirme değil, ulusu

KUZEY KÜRDİSTAN'DA ULUSAL Kürdistanlı U Cepheye Nası

bü-yütme ve mücadeleyi sonuca ulaştırma anlayışı ile hareket etmektedir.

Bu noktada bir ulusal cephenin düşünülmesi zorunludur. Şunun için zorunludur: Bugün Kürt ulusu dünyanın diğer ulusları arasında az mücadele etmemiş. Bugün ulusal kurtuluş güçlerinin hareket ve kitle desteği, mücadeleleri, potansiyel desteği hiçbir halkta görülmemiş derecede vardır. Bu bir cephe ile sonuçlandırılmalıdır. İçte ve dışta mücadelenin siyasi temsili bu cephe yapmalıdır.

Kuzey Kürdistanlı ulusal güçlerimizin bir cephe birliği etrafında biraraya gelmeleri bizim öteden beri istediğimiz bir şeydir.

Partimizin bu konuda düşünce ve çağrılarımız vardı. Bu toplantı ve sonuçlarını gerçekten çok sevindirici buluyoruz. Kuzey Kürdistanlı ulusal güçlerimizin attığı bu tarihi adım halkımızın ve tarihin de beklentisiydi.

Biz bu adımla belki de tarihte ilk

mizin geçmiş süreci ve bugünkü ihtiyaçları çok sağlıklı değerlendirdiğimizin de kanıtıdır. Biz, Kuzey Kürdistanlı güçlerin biraraya gelişini tarihi

PKK:

"Partimizin bu konuda düşünce ve çağrılarımız vardı. Bu toplantı ve sonuçlarını gerçekten çok sevindirici buluyoruz. Kuzey Kürdistanlı ulusal güçlerimizin attığı bu tarihi adım halkımızın ve tarihin de beklentisiydi."

bir buluşma olarak görüyoruz. Şimdi, bu tarihi adımın kesin başarıya ulaşacağı düşüncesi bizde net olarak oluştu. Halkımıza bu müjdeyi verme gereğini de görüyoruz. Toplantıya katılan tüm ulusal güçlerimize, bu toplantıya katıldıkları için partimiz adına teşekkür ediyoruz. Medya Güneşi'ne de yayın hayatında başarılı bir grafik gelişmesini diliyorum.

PSK: Biz PSK olarak yıllardan beri Kürt halkının kurtuluşunun birlikten geçtiği konusunu hem parti basınında hem parti yanlısı basında hem de ajitasyon ve propaganda çalışmalarında söyledik.

Bu konuda, geçmişte başarısızlıkla sonuçlanmasına rağmen çeşitli girişimlerimiz oldu. Ama geçen yıl yapmış olduğumuz kongrede bu konuyu yeniden değerlendirdik ve gelişen aşamada yurtsever güçlerin birliğinin sağlanması konusunda adımların atılması gerektiği sonucuna vardık. Uluslararası plandaki gelişmeler ve 19 Mart'ta partimiz Genel Sekreteri K. Burkay ile PKK Genel Sekreteri Abdullah Öcalan'ın imzaladıkları protokol Kürtler arasındaki ilişkinin yumuşama sürecine girmesine katkıda bulundu.

8 Örgütün Bonn'da birlikte geliştirdiği eylemden sonra, üç günden beri burada sürdürülen ve bir cepheyi amaçlayan ortak düşüncenin ortaya çıkması bizler açısından sevindirici bir durumdur. Ulusal bazda ulusal çıkarları önplana alan bir politikanın yürütülmesi, ülkemizin işgalden kurtulması, özgür ve demokratik Kürdistan'ın kurulması anlamında böylesi bir birliğin tarihi bir rolü olabileceğini,

Bu ilk toplantının sonuçları, hep-

ULUSAL BİRLİK CEPHESİ KURULUYOR Ulusal Güçler Bakıyorlar?

bunu gerçekleştirebileceğini ve bu anlamda üzerimize düşen görev ve sorumluluğu yerine getireceğimizi ifade ediyoruz.

KAWA: Cephenin kuruluşuna ilişkin atılan adımları tarihsel öneme sahip bir gelişme olarak görüyoruz. Cephenin bugün kitleler içinde bir ihtiyaca cevap vereceği açıktır.

Halkımızın, ulusal demokratik güçlerimizin büyük bir beklentisi vardır. Bu kuruluşun bu beklentiye ce-

PSK:

"Ulusal bazda ulusal çıkarları önplana alan bir politikanın yürütülmesi, ülkemizin işgalden kurtulması, özgür ve demokratik Kürdistan'ın kurulması anlamında böylesi bir birliğin tarihi bir rolü olabilir."

vap vereceği kanaatindeyiz. Bu çalışmaya büyük bir önem ve değer biçiyoruz.

Cephenin herşeyden önce birleştirici, demokrasiyi kuran ve Kürt halkının siyasal amaçlarını zafere götürebilecek, mücadeleyi sürdüren, devrimci otoriteyi kurup geliştiren, kazanımlar temelinde iktidar olabilecek bir organ olarak görüyoruz. Dolayısıyla gelip geçici bir kurum şeklinde değerlendirmiyoruz.

Özellikle cephenin demokratik ve birleştirici özelliğine dikkat çekiyoruz. İçbirliğimizin kurulabilmesi için, özellikle cephenin bu özelliğini vurgulamak istiyoruz.

Cephenin bağımsızlık stratejisini hedeflemesini istiyoruz. Ancak müşterek bir stratejinin de dışımızdaki diğer ulusal güçlerle birleştirilmesini istiyoruz.

TSK: Kürdistan'da ulusal kurtuluş mücadelesinin yeni bir aşamaya geldiğini söyleyebiliriz. Sadece örgütleri değil, Kürdistan'daki tüm toplumsal sınıf ve tabakaları da kapsayacak bir cephe anlayışına girmeleri ve bu konuda örgütlerin olumlu yaklaşımları olmuştur. Dolayısıyla biz Kürdistan'da atılacak adımlarda bu ya da şu örgütün değil, Kürdistan toplumunun durumunu gözönüne alıp ona göre

politikalar üretmek zorundayız. Bu, ihtiyaç olarak cepheyi doğurmuştur. Cephe bu ihtiyaca cevap verebilirse, ki vermelidir, gerçek işlevini yapabilir. Bu anlamda ulusal ve uluslararası alanda modern örgütlemelerini yerine getirmek ve onlara işlerlik kazandırmak zorundadır. TC'nin sömürgeciliğini uluslararası planda yalnızlaştırma, cephenin çalışmalarıyla mümkündür.

PRNK: Kürdistan'da yakalanması gereken halka yakalanmıştır. Ulusal birlik konusu, tüm hareketlerin ortak görüşü olarak ortaya çıkmıştır. İnanıyoruz ki, kısa zamanda Kürdistan'da ulusal birlik sağlanacaktır.

HEVGİRTİN-PDK: Ulusal cephe, Kürdistan'daki mücadele için bir gereksinimdi. Bugün, toplantıya katılan 11 örgüt, bu gereksinimi tarihi bir sorumluluk olarak yerine getirmeye karar verdiler. Bu, mücadele açısından, Kürt halkı açısından çok sevindirici bir olaydır. Bunun başarı kazanacağına inanıyoruz.

Bu seferki cephe, geçmişin olumsuz birlik deneyimlerinden farklıdır. Bunun başarı şansı çok daha büyüktür. Mücadelenin olduğu yer açısından, örgütlerin niyetleri açısından bunun başarı şansı büyüktür. Zaten bu, Kürt halkının beklentisine bir cevaptır.

KAWA:

"Cephenin herşeyden önce birleştirici, demokrasiyi kuran ve Kürt halkının siyasal amaçlarını zafere götürebilecek, mücadeleyi sürdüren, devrimci otoriteyi kurup geliştiren, kazanımlar temelinde iktidar olabilecek bir organ olarak görüyoruz."

Örgütler bu sorumluluğu gösterdiler.

Mücadeleye gelecekte umutla bakıyoruz.

PRK-RIZGARİ: Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin gelişiminin bu döneminde böyle bir cephe çalışmasının önemi çok büyüktür.

Kürdistan'daki ulusal demokratik güçlerin biraraya gelip cephe kurma anlayışında birleşmeleri, ulusal kurtuluş mücadelesi sonucunda oluşacak devletin prototipini yaratmak anlayışı içerisinde bir araya gelmeleri ve ge-

Kuzey Kürdistanlı Siyasal Güçlerin Kamuoyuna Açıklaması

Halkımızın büyük beklentisi olan kuzey Kürdistanlı siyasi güçlerin tarihi buluşması gerçekleşti.

18-20 Haziran 1993 tarihlerinde biraraya gelen siyasi güçler, Ulusal Cephe'nin gerçekleşmesi için tarihimizi ve bugünkü mücadelemizi de gözönüne alarak, yeni bir sayfa açmışlar; görüş ve karar birliğine varmışlardır. Ulusal güçler, örgüt kaygısı ile değil, ulus kaygısı ile hareket etmişlerdir.

Ulusal güçler, tarih ve halk gerçekliğimizin de bir emri olan birliğe ulaşma ve birliği bir Ulusal Cephe şeklinde taçlandırma konusunda ortak görüş birliğine varmışlardır.

Böylesine anlamlı ve derin bir bilinç ve sorumluluk duygusu ile hareket eden siyasi güçlerimiz, Cephe'nin kurulması için hazırlıklara başlamış ve gerekli işbölümünü yapmışlardır.

Mücadelemizin ve zaferin en büyük teminatı olan cephe birliğimizin, bütün hazırlıkların sonucunda ve yakın bir gelecekte halkımızla ve ulusumuza, kamuoyuna resmen ilan edileceği inancındayız.

Bu vesileyle, bu tarihi günde, TC devletini ülkemiz Kürdistan'da hiçbir sınır ve kural tanımadan sür-

**HEVGİRTİN-PDK, KAWA, KKP, PİK,
PKK, PRK/RIZGARİ, PRNK, PSK, RNK/KUK, TSK, YEKBÜN**

dürmüş olduğu vahşet ve katliamlara derhal son vermeye, siyasal diyalog ve barışçıl çözüm yolunu benimsemeye, bu doğrultuda adım atmaya çağırıyoruz.

Tüm dünyayı, uluslararası güç ve kuruluşları, TC'nin Kürdistan'da yürütmüş olduğu imha savaşına karşı tavır almaya, Türk devleti üzerinde baskı yapmaya çağırıyor ve iki taraflı denetlenebilir bir ateşkes ortamının sağlanması için gerekli girişimleri yapmaya davet ediyoruz.

Buna rağmen Türk devleti mevcut tutumunda, inkar ve imha politikasında ısrar ederse, bize savaş dahil, her türlü mücadele yol ve yöntemlerine başvurmaktan başka seçenek kalmıyor.

TC'nin mevcut tutumunu sürdürmesi halinde, halkımızın tepkisinin çok daha büyük olacağını, ülke sathında daha geniş boyutlu ve topyekün bir direnişi ve savaşı yükseltmek durumunda kalacağımızı ifade ediyoruz.

Hiç kuşku yok ki, şu ana kadar olduğu gibi, bundan sonra da dökülecek kanın, yaşanacak acıların tek sorumlusu, özgürlüğümüze ölümü biçen TC olacaktır.

Halkımızın ve kamuoyunun bilgisine sunuyoruz.

rek kendi sorunları ve gerekse Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin sorunlarını çözecek bir anlayışla böylesi bir cephe çalışması içine girmeleri önemli ve tarihi bir sorumluluk olarak bütün örgütlerin karşısında duruyordu. Bu sorumluluk anlayışı içerisinde toplantıya katıldık. Önemli diyebileceğimiz sonuçlara da vardık. Cephenin yerli yerine oturabilmesi, bağımsızlık çizgisini koruması, silahlı mücadelenin meşru temellerinin savunabilmesi açısından adım atacağı umudundayız. Başarılı bir çalışma olarak görüyoruz.

RNK-KUK: Kuzey Kürdistan'ın ulusal demokratik bütün güçlerinin birlikte böylesi bir toplantıya katılmaları başlı başına önemli ve tarihi bir görevi yerine getirdiklerinin göstergesidir. Şimdiden ulusal demokratik güçlerin bir cephe birliği etrafında toparlanmaları imkanı doğduğu için sevinçliyiz.

Toplantıya katılan örgütlerin, cephe konusunda birbirine çok yakın görüşlere sahip olmaları, bizim için ayrıca bir sevinç kaynağıdır.

Biz inanıyoruz ki, toplantıda da görüldüğü gibi, Kürdistan ulusal de-

mokratik güçleri örgüt kaygılarından ziyade, ulusal bir dava çerçevesinde

Hevgirtin - PDK:

"Bu seferki cephe, geçmişin olumsuz birlik deneyimlerinden farklıdır. Bunun başarı şansı çok daha büyüktür. Mücadelenin olduğu yer açısından, örgütlerin niyetleri açısından bunun başarı şansı büyüktür."

toparlanacaklardır.

TC'nin, tüm imkanlarıyla Kürdistan'da savaş ilan ettiği bir dönemde, kültürel, askerî, sosyal ve siyasal anlamda bir imha politikası sürdürdüğü bir dönemde, elbetteki Kürt halkı da toplu olarak direnecektir. Bu bütün örgütler tarafından açık ve net olarak ortaya kondu.

Sonuçta mutluyuz. Cephenin gerçekleşeceğine inanıyoruz. Sevinçliyiz.

Güney Kürdistan'da Siyasi Cinayetler

Medya Güneşi (Hewlêr)- Güney Kürdistan'da Dihok kentinde 26 ve 27 Mayıs günleri, adı yeni duyulan "Kürdistan Emekçi Mücadele Örgütü'nün Yürütme Komitesi üyesi Rauf Kamil, ardından yine Dihok'ta Kürdistan Bölge Parlamentosu ve Asun Demokratik Hareketi üyesi Fransis Yusuf Şebo'nun faili meçhul cinayetlere kurban gitmeleri siyasi çevrelerde epey rahatsızlık yarattı.

Rauf Kamil cinayeti için 29. Mayıs'ta günü çeşitli parti ve örgütlerin katıldığı bir miting düzenlendi ve ortak bildiriler dağıtıldı.

Miting, çeşitli pankart ve flamlar altında büyük bir kalabalığın Hewlêr şehir merkezinde saat 10'da toplanmasıyla başladı. Daha sonra çeşitli sloganlar atarak Kür-

distan Parlamentosu'na doğru yürüyüşe geçen kalabalık, parlamento binası önünde asayiş ekipleri tarafından durduruldu. Uzun tartışmalardan sonra, olayın faillerinin bu-lunup yargılanmaları yönündeki taleplerini Parlamento Başkanı'na ileten göstericiler, taleplerinin dikkate alınacağı sözü üzerine dağıldılar.

Dağıtılan bildiriye imza atan siyasi çevrelerden bazıları şunlardır: Kürdistan Emekçi Mücadele Örgütü, Kürdistan Emekçiler Partisi, Irak Komünist Partisi Hewlêr İl Örgütü, Kürdistan Birlik Partisi, Komünist Emek Mücadele Birliği Örgütü, Devrim Bayrağı, PKK (Kürdistan İşçi Partisi), Kürdistanlı Gerçek Komünistler, Feyli Demokratik Hareketi, İşsizler Birliği, ŞEBENG Sanat Örgütü, Welat Gazetesi, Mezopotamya Müzik Grubu.

Mesut Barzani Türkiye'ye Geldi

Haber Merkezi- IKDP Lideri Mesut Barzani çeşitli temaslarda bulunmak üzere 15 Haziran'da Türkiye'ye geldi. Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel, Başbakan vekili Erdal İnönü, ANAP lideri Mesut Yılmaz ve CHP Genel Başkanı Deniz Baykal'la görüşen Barzani, görüşmelerden sonra yaptığı açıklamalarda, ilgili kişilerle Çekiç Güç, ekonomik yardım ve para sorunu konusunda görüş alışverişinde bulunduğunu ve kendilerinden bu konularda destek istediğini belirtti. Çeşitli kaynaklardan edinilen bilgilere göre Barzani, devlet yetkilileri ile yaptığı görüşmelerde, İran saldırılarından duyduğu kaygıyı da dile getirdi ve son İran-Suriye-Türkiye zirvesinin sonuçlarıyla ilgili bilgi aldı.

Barzani Türkiye'deki temaslarını sürdürürken, 17 Haziran'da Kürt Hak ve Özgürlükler Vakfı tarafından onuruna verilen bir yemeğe de katıldı. Barzani, yemekte yaptığı konuşmada Güney Kürdistan'da gelişen aşamaya dikkat çekerek, bugün kurulan Federe Kürt Hükümeti'nin, bütün Avrupa ülkeleri ve dünyanın kabul ettiği bir demokratik seçim ve işleyişle oluştuğunu, ancak bu seviyeye kolay gelmediğini; kendi ulusal haklarının ve ulusal kimliklerinin yokolmaması için yıllarca peşmerge olarak silahlı mücadele vermek zorunda kaldıklarını, 200 bin şehit vermelerinin yanısıra 4500 köyün de Irak rejimi

tarafından yakılıp yıkıldığını vurguladı.

Demokrasi ve insan haklarının yeni dünya düzeninde önemli bir yer tuttuğunu belirten Barzani, "5 dakikada 5 bin insanımız kimyasal silahlarla Halepçe'de şehit edilirken, bir gecede Barzani aşiretinden 8 bin kişi yakalanıp sorgusuz sualsiz idam edilirken, Irak rejiminin Kürdistan'da düzenlediği askeri operasyonlarda, Süleymaniye ovasından Kerkük'e ve Duhok'a kadar 182 bin kişi Sadam'ın askeri güçleri tarafından yok edilirken, biz durumumuzu Avrupa ülkelerine anlatmaya çalıştığımızda hep doğru söyleyip söylemediğimizi tartışma konusu yapıyorlardı" dedi. Daha sonra, dünya şartlarının bugün çok değiştiğini ve bu değişikliğin insan hakları ve demokrasi çerçevesinde geliştiğini belirten Barzani, bu paralelde düne kadar kendilerine karşı sağır olan dünyanın Kürt halkını tanıdığını ve Kürt halkına destek çıktığını, Avrupa ülkelerinde yaptığı bütün temaslarda bunu çok açık bir şekilde gördüğünü ifade etti.

Barzani, halkların kardeşliğine de değinerek Türk, Arap ve Fars halklarıyla hiçbir düşmanlıkları olmadığını, bütün bu halklar ile eşit şartlarda kardeşçe yaşamak istediklerini, ancak hiçkimsenin gelip Kürtlere nasıl yaşamak istediklerini sormadığını vurgulayarak konuşmasına son verdi.

Güney Kürdistan Basını ve Gazetemiz Medya Güneşi

Medya Güneşi (Hewlêr) - Güney Kürdistan'da basın ve yayın alanında, deyim yerindeyse büyük bir patlama sözkonusu. Aşağı yukarı her parti ve örgüt gazete, radyo ve hatta televizyon yayını yapmaktadır. Bu kuruluşların düzeyi düşük de olsa, kamuoyunu yönlendirmede büyük rolleri vardır. Özgür Kürdistan'da çıkan yayınlar, Bağdat rejiminin denetimindeki yerlere sokulmazken, rejim yanlısı, diktatör Saddam'ın boy boy posterlerini yayınlayan gazete ve diğer yayınlar serbestçe satılmaktadır. Bu da, Kürtlerin ne kadar demokrat ve toleranslı olduklarının göstergesi olsa gerek.

Öte yandan Latin harfleriyle yazılan Kürtçe'ye büyük bir ilgi olduğundan, gazetemiz Medya Güneşi'ne büyük bir rağbet var. Özellikle de Kürtçe makaleler ilgiyle izlenmekte ve birçoğu Arap harflerine çevrilip çeşitli gazete ve dergilerde yayınlanmaktadır.

Şimdiye kadar, YNK'nın Hewlêr bölgesinde yayın yapan Televizyonî Geli Kürdistan (Kürdistan Halk Televizyonu), PDK'nın günlük gazete olarak yayın yapan Birayeti (Kardeşlik) ve yine YNK'nın günlük gazete olarak yayın yapan Kurdistanî Nwê gazetelerinde gazetemizle ilgili haber-yorumlar yayınladı. Yine Kurdistanî Nwê gazetesi, Yayın Yönetmenimiz Osman Aytar ve gazetemizin sahibi Cemal Özçelik'in tutuklanmalarıyla ilgili iki habere yer verdi.

Bugüne kadar yine başta Birayeti, Kurdistanî Nwê gazeteleri olmak üzere, Federe Kürdistan Hükümeti Kültür Bakanlığı'nın haftalık yayını Herêm, Karwan (Kürtçe) ve El-Kafile (Arapça)

adlı dergiler ile, PDK'nın Arapça olarak haftalık yayınladığı Xebat, YNK'nın Arapça olarak yayınladığı El-İttihad gibi gazete ve dergilerde gazetemizden birçok makale, haber ve röportaj çevrilip yayınlandı.

Güney Kürdistan'da yayın yapan TV, radyo, gazete ve dergilerin bazılarını şöyle sıralamak mümkün:

PDK'nın; Hewlêr'de Televizyonî Kurdistan, Dengê Qutabyan û Lawan radyosu, Dihok'ta Televizyona Xebat, Süleymaniye'de Televizyonî Kurdistan, bütün Kürdistan'a yayın yapan Ezgeyî Dengê Kurdistan radyosu, günlük Birayeti ve haftalık Xebat gazeteleri ile; PDK'nın öğrenci ve gençlik örgütü Yekîti Qutabyan û Lawanî Demokratî Kurdistan'ın aylık Pêşkewtin gazetesiyle haftalık ve Latince Xame (Kalem) adlı broşür, Kadro ve bir kısım Latince metin dergileri mevcuttur.

YNK'nın; Dihok'ta Televizyona Kurdistan, Hewlêr ve Süleymaniye'de Televizyonî Geli Kürdistan, Hewlêr'de Dengê Malbendî Sê radyosu ve tüm bölgeler genelinde yayın yapan Ezgeyî Dengê Geli Kürdistan radyosu, günlük Kurdistanî Nwê ve haftalık El-İttihad gazeteleri ve Kadro dergisi var. YEKGIRTIN'in, Dihok, Hewlêr ve Süleymaniye'de Televizyona Yekgirtin ve Radyoya Yekgirtin ile haftalık Yekgirtin gazetesi mevcut.

Partiya Zahmetkêşan'ın; Televizyona Zahmetkêşan ve Alay Azadî gazetesi var. IKP-Kürdistan Seksiyonu'nun, radyosu ve Rêgay Kurdistan adlı haftalık gazetesi; diğer irili ufaklı grupların gazete vd. yayınları mevcut.

Medya Güneşi'ne

Medya Güneşi yayın hayatına atıldığından bu yana izlediği cesur, kararlı ve objektif yayın politikası ile TC devletinin hedefi haline geldi.

Genelde tüm Kürt basınına ve özelden Medya Güneşi'ne yönelik bu kadar yoğun baskının yapılması, tüm sağduyulu ve demokrat kamuoyu tarafından bilinmektedir. Ama TC devletinin bu yoğun baskı ve saldırılarıyla Medya Güneşi'ni yıldıramayacağı aksine Medya'nın daha da güçlenip halkımızın gerçek güneşi olacağı inancındayız.

Bu vesile ile HEVKAR Federasyonu'nun, 27 şube ve komiteleri ile tüm Avrupa'da Medya Güneşi'nin yanında olacağını belirtiyor. Medya Güneşi ile dayanışmamızı tüm Avrupa'da seferber ederek, Avrupa Parlamentosu, Uluslararası Af Örgütü, Mediko International ve birçok parti ve hümanist kuruluşla beraber Medya Güneşi'nin daha da güçlenmesi için kampanya başlattığımızı bildiriyoruz.

Medya Güneşi'nin yeni Yazışleri Müdürü Mahmut Metin arkadaşımıza hoşgeldin diyor, Medya'daki bu yeni, zor ve anlamlı görevi üstlendiğinden dolayı kutluyor ve mücadelesinde başarılar diliyoruz.

Hevkar Federasyona Başkanı
M. Ali YILDIRIM

Av. Hüseyin Tayfun, TBB Genel Kurulunda TBB'nin işkence ve katliamlar karşısındaki tutumunu eleştirdi.

TBB, İŞKENCE ve KATLIAMLAR KARŞISINDA SEYİRCİ KALİYOR

22 Mayıs 1993'te Erzurum'da yapılan Türkiye Barolar Birliği (TBB) Genel Kurulunda Diyarbakır delegesi Hüseyin Tayfun, ülkemizdeki hak ihlalleri, işkenceler ve kontra faaliyetleri ile ilgili bir konuşma yaparak, Türkiye Barolar Birliği'nin bu gelişmeler karşısındaki tavırsızlığını eleştirdi. Tayfun'un konuşmasını, hem içerdiği bilgiler açısından hem de TBB'ye yönelik eleştiriler açısından önemli bulduğumuz için okuyucularımıza sunuyoruz. Konuşmasının ilk bölümünde kurumun işleyişi ve sorunlarına değinen Hüseyin Tayfun devamla şöyle diyor:

"Türkiye Barolar Birliği yönetimleri 1980 Eylül'ünden sonra, hatta bugün, Türkiye'de hukuk devletinin kurumlaşması için kendilerinden bekleneni verememişlerdir.

12 Eylül hukukuyla ve baskısıyla mücadele, belki bir süre büyük cesaret ve risk gerektiriyordu. Yöneticiler o zaman bu riski göze alamama mazeretine sığınmış olmalılar.

Ancak 1989,1990,1991,1992,1993'te de hukuk devletini, demokrasiyi savunmak, hukuk ihlallerine karşı çıkmak, işkencileri açık-seçik teşhir etmek, adam kaçıran, devletin uzantısı gizli-açık odakların üzerine gitmek de mi yüksek cesaret istiyordu?

Bugün bu mücadelede payı bulunan dernekler vardır, kişiler vardır, gazeteciler vardır, hatta meslek kuruluşları vardır. Ancak TBB yoktur.

Bugün işkence görenlerin, öldürülenlerin yakınlarının aklına, TBB'ye müracaat gelmiyor. Çünkü birliğin bu yönde gözle görülür bir pratiği yoktur.

Aşağıda çarpıcı örneklerini verdiğim olaylar dolayısı ile son dört yıl içinde, New York Barosu mensupları, ABD konsolosları, Hollanda konsolosları, Avrupa Konseyi üyeleri ve diğer kuruluşlarla kişilerin pek çoğu Güneydoğu'da incelemelerde bulundular. Raporlar hazırladılar.

Ama Amerika Birleşik Devletleri'ndeki bir baronun ilgilendiği olaylar her nedense kendi ülkesinde de olsa TBB'yi ilgilendiriyor olmalı.

Türkiye Barolar Birliği'ni de ilgilendirmesi gereken ve son iki yılda cereyan eden dikkat çekici hukuk ihlallerini sıralarsak:

1-1991 yazında, Diyarbakır'da, bir partinin il başkanı, devletin gizli güçlerince işkenceye maruz bırakıldıktan sonra öldürüldü. Bir köprünün altına atıldı. Cenaze törenine 100 bini aşkın insan katıldı. Mezarlıktan dönen kitlenin üzerine güvenlik güçlerince ateş açıldı. 40-50 kişi öldürüldü.

Bunun üzerine, yurt içinde ve dışında pek çok kişi ve kuruluş Diyarbakır'da incelemeler yaptı. Bildiriler yayınladı.

Mesela İstanbul Barosu sayın Başkanı dahi yöreye gelme sorumluluğunu hissetti.

Ama Türkiye Barolar Birliği'nden ne bir ses, ne bir hareket.

2-Haziran 1991'de, gözaltındaki bir sanık için zamanın Adalet Bakanı ile görüşen bir baro başkanına, Adalet Bakanı "Benden çok zor birşey yapmamı istiyor-

sunuz, Nusret Demiral beni dinlemiyor" demiştir.

Devlet içinde devlet misali bu skandal için TBB'nin bir eylem yapması, mesela bir gün duruşmaları boykot etmesi düşünülemez miydi?

Sözünü ettiğimiz beyan Uluslararası Af Örgütü'nün Mayıs 1992 raporunda yer almıştır.

3- Newroz Bayramı sırasında 21 Mart 1992'de, Şırnak'ta 50'yi aşkın kişi devlet güvenlik güçlerince öldürüldü.

Dünyada olay birinci haberi.

İnsan Hakları Derneği, Çağdaş Gazeteciler Derneği, Türk Tabipler Birliği yöneticileri başta olmak üzere pek çok kuruluş ve kişi, olayı yerinde anlamaya çalıştılar.

Yazar Aziz Nesin de Şırnak'a gitmişti. Ama TBB Başkanı ve yönetimi kös dinlemedi.

Bu büyük bir vurdumduymazlık örneği değil mi?

4-1992 sonbaharında, yaşlı bir gazeteci, Diyarbakır'da karanlık güçlerce aldatılarak şehrin kenar bir mahallesine götürüldü, öldürüldü.

Öldürme eylemini gerçekleştirenler, pervasızca, olay yerine giden bir grup gazeteciyi kaçırdılar; kaçırılanlar devlet yolunda geceleyin 400 km. mesafe katettiler.

Diyarbakır'ın birçok köyü gibi Dicle ilçesinin Kelekçi köyü de Nisan 1993'te devlet güvenlik güçlerince boşaltılıyor, evler yıkılıyor, halk köyü terke zorlanıyor. Ecnebiler durumu merak edip köyde inceleme yapıyor, raporlar hazırlıyor. TBB'den kımıldama yok. Bir yazar, Bosna-Hersek'i kastederek, "...Fakat yerli halkın bulunduğu yerde yaşamaya devam hakkını kaldırmak, tarihte nadir görülen bir zulüm şeklidir" diyor. Bosna-Hersek halkı için zulüm sayılan eylemi, TBB, Dicle Kelekçi köyü halkı için acaba ne sayar.

Memleket çalkalandı, TBB'den ne bir ses ne bir seda.

5-İnsan Hakları Derneği Genel Başkanı, Nisan 1993'te, Güneydoğu olayları ile ilgili olarak son bir yıl içinde 625 faili meçhul cinayetin işlendiğini, 400 köyün boşaltıldığını, sadece Diyarbakır'da 16 öğretmenin bu şekilde öldürüldüğünü rapor ediyordu.

Türkiye Barolar Birliği'nin ilgi alanına girmiyor olmalı ki, bu yönde ne doğrudan ne de dolaylı bir tesbiti gerekli görmüyor.

6-Ocak 1993'te bir soru üzerine bir Bakan "Güneydoğu'da basın kartı sahibi bir tek gazeteci öldürüldü, diğerleri basın kartı sahibi değil" diyor.

Bir bakıma, basın kartı sahibi olmayanların öldürülmesi önemli değildir demeye getiriyordu.

TBB'den buna da bir tepki yok.

7- Diyarbakır'da bir yüzbaşı, bir gence silah temin ediyor ve bir partinin il genel meclisi üyesini öldürmesini tembih ediyor. Kiralık katil, durumu telefonda işçileri bakanına da anlatıyor. Sonra deliller yok ediliyor.

TBB'nin bir tepkisi yok.

8-Diyarbakır'ın birçok köyü gibi Dicle ilçesinin Kelekçi köyü de Nisan 1993'te devlet güvenlik güçlerince boşaltılıyor, evler yıkılıyor, halk köyü terke zorlanıyor.

Ecnebiler durumu merak edip köyde inceleme yapıyor, raporlar hazırlıyor.

TBB'den kımıldama yok.

Bir yazar, Bosna-Hersek'i kastederek "...Fakat yerli halkın bulunduğu yerde yaşamaya devam hakkını kaldırmak, tarihte nadir görülen bir zulüm şeklidir" diyor.

Bosna-Hersek halkı için zulüm sayılan eylemi, TBB Dicle Kelekçi köyü halkı için acaba ne sayar?

9- Bu sene Nisan ayı içerisinde, Bismil'in Tépécik köyünde, korucuların zorlaması ile köylerinden kovulanların durumlarını yerinde incelemek üzere içinde profesörlerin, milletvekillerinin bulunduğu bir aydınlar heyeti Bismil'e gelir. Heyet önce Kaymakam'la görüşür, sonra köye hareket eder. Yolda, içi asker dolu cemşeler onları sollayarak onlardan önce köye varır.

Heyet köye geldiğinde, askerlerin korumasındaki köy korucuları, heyetkilerle silah sıklar, onları tartaklar ve döver.

TBB'den yine tepki yok.

10- Türkiye Barolar Birliği, Elazığ Barosu üyesi Metin Can'ın karanlık odaklarca işkence edilerek öldürülmesiyle de Ankara'dan bir bildiri yayınlamak suretiyle ilgilenir. Bildiri suya sabuna dokunmayan yuvarlak ifadeler içermektedir.

Birlik bir heyetiyle yöreye uğrama, konuyu iyice araştırma, gerçekleri yeterli kadar öğrenme zahmetine katlanmaz.

11- Türkiye Barolar Birliği Başkanı,

zıt kararlar versin. Bu kararlar, eşitlik değil, eşitsizlik; birleştirici değil bölücü nitelikte olsun.

Bu mahkemenin Terörle Mücadele Yasası'nın geçici 4. maddesinin "b" bendi ile iki çelişkili kararı, dünyada emsali görülmemiş ve görülmeyecek garabettedir. Mahkemenin bu iki kararı şu anda elimdedir. Ancak, görüşmenin 10 dakika ile sınırlı olması, bu iki kararı uzun uzadıya tahlil etmeme engeldir. Ancak kısaca durum şudur: Mahkemenin aynı konuda biri "iptal", biri "red" olmak üzere iki kararı vardır.

Bilindiği gibi sıkıyönetim mahkemelerinde, hukukçu olmayan "subay üyeler" vardı. Bana göre, bu subay üyelerden kurulu bir heyet dahi, bu konuda Anayasa Mahkemesi'nden daha çelişkili bir karar vermezdi.

14- Birlik adına Anayasa değişikliği ile ilgili görüş bildirildiği anlaşılmaktadır.

Anayasa değişikliği ile ilgili görüş bildirilirken, Anayasanın 118. maddesinin kapsam dışı tutulması izahsız olmuştur.

Bilindiği gibi Anayasanın 118. maddesi, Millî Güvenlik Kurulu'nun teşekkül tarzı ve görevleri ile ilgilidir. Kurulda 5 üst düzey komutan general bulunmaktadır. Bunların "...toplum huzur ve güveniyle ilgili kararlar sahibi" olmalarını kabul etmek, demokratik toplumda seçimle gelenlerin yerine, tayinle gelenlerin söz sahibi olmalarını kabul anlamına gelir ki, bu bizim kurumumuza yakışmaz.

Uyar toplumun bir üyesi olmak heves ve iddiası ile, ta 1926'larda İsviçre gibi en ileri bir ülkenin Medeni Kanunu'nu alan Türkiye'de, hala Afganistan'ın, Irak'ın, İran'ın yöntemleri ile meseleler çözülmeye çalışılıyor.

Gayri medeni bu yöntemlerin zararı, sadece Güneydoğu Anadolu halkı ile sınırlı kalmıyor, Türkiye'nin bütün halkları bundan etkileniyor, devletin de itibarı sarsılıyor.

İnsan Hakları Derneği İstanbul şubesi Başkanı Ercan Kanar'ın gazetelere yansıyan beyanına göre, Birleşmiş Milletler Viyana Bürosu Sosyal Gelişme ve İnsan İlişkiler Merkezi, bilhassa yargısız infazlar yönünden Türkiye'yi, İran, Irak ve Peru ile gruplandırıyor.

Cumhurbaşkanı sayın Turgut Özal'ın, vefatından sonra, dünyadaki 170 küsur Devlet Başkanı'ndan sadece iki tanesinin cenaze törenine katılması, devletin itibarının ya da itibarsızlığının göstergesidir kanaatindeyiz.

Kısaca önerilerimi sunarak sözümü bitirmek istiyorum:

1- Türkiye'de ve bilhassa Güneydoğu'da işkencenin tamamen önlenmesi için, Valilerin seçimle gelmesi gerektiği ilkesini Türkiye Barolar Birliği benimsemeli, bunun gerçekleşmesi için çaba göstermelidir.

2- Birlik yönetiminin görevlendireceği üyelerce, yerinde ve zamanında incelemeler yapılarak ihlaldeki ve bilhassa Doğu'daki hukuk ihlalleri belirlenmeli, durum kamuoyuna duyurulmalı, ilgili makam ve merciler nezdinde gerekli iyileştirmeler için teşebbüste bulunulmalıdır.

3- Gerektiğinde, büyük merkezlerde, mesela Diyarbakır'da diğer bir kısım kuruluşlarla birlikte hukuk ve demokrasi mitingleri düzenlenmelidir.

Ben bu meyildeki bir başkan adayına oyumu vereceğim.

Sabırla beni dinlediğiniz için hepimize teşekkür eder tekrar, saygılar sunarım."

sık sık birliğin "baskı grubu" olduğundan sözedir. Bize göre birlik baskı grubu olmaktan çıkmıştır. Birliğin ağırlığı mazide kalmıştır.

Birlik artık eyyamcıdır. Egemen çevreleri karşısına almaktan sakınmaktadır.

Bunun için hukuk devleti zaten feda edilmiştir. Kanun devletini de fedaya hazır haldedir.

12- Birlik yönetimi kendi döneminin hesabını veremezken, 1982'ler dönemini över şekilde, bu dönemin hizmetlerini de çalışma raporuna almıştır.

Güya birlik 1982 Anayasası'na karşı daha o zamanlar tavır almıştır.

Birlik 2-3 Ekim 1982'de bir Olağanüstü Genel Kurul toplamış olabilir. Ama anlaşılana, orada konuşulanlar yerinde kalmış, düzenlenen rapor, zamanın Millî Güvenlik Konseyi'ne sunulmak yerine arşivlerde saklanmıştır.

1982'lerde Birliğin nasıl sindiğini bir yayıncı şu cümlelerle daha güzel belirtiyor: "...12 Eylül kendine oldukça iyi bir taban bulmuş, kamuoyunu uyandıracak kuruluşların çoğunu yıkmış ya da ayıklamış, sindirmişti. Olay karşısında 'Ne oluyor' diyen bir ses beklenemezdi. Basın sustu, barolar sustu. Bilim çevreleri, kitap dünyası sustu."

13- Birlik Başkanı'nın, Anayasa Mahkemesi'ni göklere çıkarır derecede övüşünü yadırgadığımızı belirtmek isterim.

Bir Anayasa Mahkemesi ki, bir yıl içinde, aynı konuda birbirine taban tabana

Yeni Alman Yayılmacılığı

Reagan doktrininin genel olarak kabul edilmesinden sonraki yıllarda, sosyalist blok ülkelerinin tümünde dönüşümün hızı artmaya başladı. Gelişmeler, Batı'nın istediği "sessiz devrim"e doğru sürüklüyordu.

Ayrıca 1989 yılı sonunda bir başka önemli değişiklik oldu -Batıya karşı konumuna göre Yugoslavya üçüncü önemli olay idi- Almanya'nın yeniden birleşmesi ve Avrupa'nın yeni büyük güç biçiminde ortaya çıkması, Yugoslavya'nın kaderini ölüm olarak tayin etti.

Yugoslavya'nın krizi devam ederken, ekonomik ve politik anlamda güçlenen Almanya gözlerini Doğu'ya dikti. Etkisi hızlı bir şekilde gelişti ve ilişkileri, yatırımları ve kültür konusunda acısı daha derinden hissedilmeye başlandı. Soğuk savaştan sonraki dönemde, askeri alandaki yayılmacılıktan daha çok ekonomik, politik ve kültürel alandaki yayılmacılık önem taşıyor. Alman tüccar ve bankaları Doğu Avrupa'da aniden aktif olmaya başladılar. Alman firmaları buralardaki düşük üretim fiyatlarının, özellikle düşük ücret ve vergilerin peşine düştüler. BM'nin bir araştırmasına göre 1991 yılında Doğu Avrupa'da Çekoslovakya, Macaristan ve Polonya başta olmak üzere, Almanya en büyük yabancı yatırımcı ülke olmanın yanında Doğu ile Batı Avrupa arasındaki ticaretin üçte biri Almanya üzerinden gerçekleşti. Alman firmaları şimdilik Polonya'da 1500 joint ventures (çok uluslu şirket), Macaristan'da ise 1000 joint ventures ortaklık kurmuştur.

Daha Endişe Verici Olanı

Doğu Avrupa'nın kısmen yeniden sömürgeleştirilmiş olmasından ziyade, "bunu takip eden kültür hegemonyası" belki de daha endişe vericidir. Almanca, artan bir biçimde yaygınlaştırılıyor, Alman kitapları ve bir bütün olarak Alman kültürü aynı şekilde yayılıyor. Almanya'nın dışa yönelik radyo yayınları geçenlerde "Avrupa'nın orta, doğu ve güneyine yönelik bir medya ve kültür kampanyasını" ilan etti. Genel Müdür yeni Almanya'yı "doğu ile batı arasındaki en önemli mediakültür köprübaşı" olarak tanımladı.

Almanya'nın Doğu'ya yayılmasının perspektifini, "Das Ostkomitee" -Doğu ile yapılan işleri organize eden endüstri grubu- başkanı tarafından şöyle açıklandı: "Buralar bizim doğal pazarımızdır... Sonuçta bizi, bizim 1. dünya savaşı öncesi durumumuza çıkarabilir." Neden olmasın?

Alman yayılmacılığı sonucu gelişen milliyetçilik ve yabancı düşmanlığı dalgası, eski Yugoslav korkusunu uyandırmaktadır. Bu Almanya'nın büyük bir enerji ile orta Avrupadaki ekonomik egemenliğini sağlamlaştırmak için, müttefiklerinden hareket serbestisi istemesi ile takviye edildi.

1990 yılından itibaren Yugoslavya, Almanya yayılmacılığının önünde engel teşkil ediyordu. Almanya'nın büyük ekonomik-politik gücü ve Yugoslavya ile olan ticaret ve kredi ilişkileri ve bağları gözönünde bulundurulduğu zaman, bir çokları Bonn'un bütün bölgeyi kendi egemenlik alanına çekeceğine inanıyordu. Bunun doğal çıkış noktasının, tarihsel olarak Avrupa'nın bir parçası olarak görülen Slovenya ve özellikle Almanya ile sıkı bağları bulunan Hırvatistan için söz konusu olacağı tahmin ediliyordu.

Nazi Almanyası İkinci Dünya Savaşı

ABD, Almanya ve Yugoslavya krizi II

● Sean GERVASI

sirasında Hırvatistan'da bir dinsel faşist rejim işbaşına getirdi. Savaştan sonra büyük anavatana göç eden yarım milyondan fazla Hırvat ve kurmuş oldukları örgütler politikada önemli derecede hem söz dinletir oldular.

Milovan Djilas henüz 1991 ayrılma krizinden önce uyarıda bulunduğu zaman bunları kafasından geçirmiş olmalıydı:

Yugoslavya'nın birliğinde çıkarılan ve desteklemeyi uygun bulan birçok devlet kesinlikle olabilir. İngiltere, ABD ve Sovyetler Birliği... Ancak Yugoslavya'nın bütün komşularının aynı şekilde iyi niyetler besledikleri konusunda kuşkuluyum. Ve örneğin Almanya ve Avusturya'da etkin grupların alışılmış tarihsel nefret, yayılmacılık çabaları ve kuşku

Doğu Avrupa'nın kısmen yeniden sömürgeleştirilmiş olmasından ziyade, "bunu takip eden kültür hegemonyası" belki de daha endişe vericidir. Almanca artan bir biçimde yaygınlaştırılıyor, Alman kitapları ve bir bütün olarak Alman kültürü aynı şekilde yayılıyor. Almanya'nın dışa yönelik radyo yayınları geçenlerde "Avrupa'nın orta, doğu ve güneyine yönelik bir medya ve kültür kampanyasını" ilan etti. Genel Müdür yeni Almanya'yı "doğu ile batı arasındaki en önemli mediakültür köprübaşı" olarak tanımladı.

duyulan, gerçekle bağdaşmayan ölçekle duyular gereği, Yugoslavya'yı parçalanmış olarak görmeyi memnuniyetle isteyecekleri konusunda da aynı şekilde kuşkuluyum vardır.

Avrupa'nın Kabaca Müdahalesi

Yugoslavya'nın bütün 1980'li yıllar boyunca gevşek bir ipin üzerinde sağlamaya çalışıldığı denge, sözkonusu ağır ekonomik ve politik kriz, özellikle de yaşam standartlarının düşürülmesi ile bozuldu. Ancak karşı-devrimci milliyetçi gruplar ipi silkelediler ve devlet sallanmaya başladı. AET'nin kabaca Yugoslavya'nın içişlerine karışması, ülkeyi parçalamaya ve korkunç iç savaşa sürükledi.

İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra Yugoslavya, tarihsel olarak farklı ulusal grupları bağrında toplamayı başardı: Slovenler, Hırvatlar, Sırlar, Arnavutlar, Macarlar ve Müslümanlar (köleleştirilerek farklılaştırılan insanların bugünkü kuşağı) vb. (yazar burada Osmanlılar dönemini kast ediyor-ç.n). Buna rağmen Federal Rejim, ikinci dünya savaşı sonrası "ulusal kimliğe" ve büyüklük-küçüklük azınlık haklarına tam bir özgürlük ve manevra alanı olabilecek bir devlet yaratmak için muazzam çabalar sarfetti.

Ancak o zaman bütün grupların kendi cumhuriyetinin sınırları içinde ya da kendi otonom bölgesinde bir arada yaşamasına imkan verecek bir biçimde Yugoslavya haritasını çizilebilir tamamen olanak dışı bir olgu idi ve kaçınılmaz olarak küçük azınlıklar her cumhuriyet ve otonom bölgede çoğunlukta ulus ile birlikte yaşamaya alışmak zorundaydı. 1945 yılında sınırlar çizildiğinde, örneğin çok sayıda Sırp -iki milyondan fazla- böylece Hırvatistan ve Bosna-Hersek'te azınlık olarak yaşamlarını sürdürmeyi yeğlediler.

Bir barut fıçısı olan Balkanlar'da Yugoslavya'nın bu günkü iç savaşını ateşleyen her şeyden önemli iki temel olay vardır: Slovenya ve Hırvatistan'ın ayrıl-

federal düzeyde görüşmelerin devam etmesi, Yugoslavya'nın ekonomik çıkarları ile çakışıyordu.

Çatışmalar

Hırvatistan'ın kendi yoluna devam edeceği düşüncesi Mart'ta kesinlik kazanmıştı ve Sırlar ile Hırvatlar arasındaki ilk çatışmalar o zaman başladı. Hırvat milliyetçileri Split kentinde çatışmalı gösteriler düzenlediler, Gospiç garnizonunu kuşattılar ve her yerde bu yöndeki kampanyaları yoğunlaştırdılar. 5 Mayıs'ta federal hükümet orduya Hırvatistan'a müdahale etmesi konusunda direktif verdi. İki gün sonra ordu, yedekleri batı Yugoslavya'da yerleştirmek üzere silah altına çağırıldı. Savunma Bakanı General Kadujeviç, "Yugoslavya bir iç savaşı yaşıyor" şeklinde açıklamada bulundu.

AET, Yugoslavya'ya açıkça baskı uygulamaya başladı. AET Dışişleri Bakanları Haziran ayında Dresden'de, ileride yapılabilecek kalkınma yardımının "azınlıkların haklarına gösterilecek saygıya" ve "ekonomik reformlara" bağlıdır uyarısında bulundular. AET'nin Yugoslavya'ya kabul ettirmek istediği koşullar, sadece Avrupa birliğine girmesi değil, aynı zamanda alışılmış ekonomik ilişkilerdi.

25 Haziran 1991'de Slovenya ve Hırvatistan bağımsızlık ilan ettiği zaman, AET yine açıkça ayrılıkların yararına olaya müdahale etti. Yugoslavya ordusunun her iki cumhuriyette tam mevzi aldığından sadece üç gün sonra, AET, Yugoslavya'nın üç AET Dışişleri Bakanı'nı aracı olarak kabul etmemesi halinde bir milyar dolarlık kredinin ödenmeyeceği tehditinde bulundu. Aksi halde Slovenya ve Hırvatistan'da yerleşik bulunan Yugoslavya ordusu parçalanmayı durduracaktı.

Dışişleri Bakanları, Slovenya ve Hırvatistan'ın bağımsızlık ilanını üç ay ertelemek kaydıyla bir ateşkes, bütün Federe birliklerin kışlarına geri çekilmesi ve Hırvat Stipe Mesiç'in de Yugoslavya Cumhurbaşkanı seçilmesinin Sırbistan tarafından onaylanmasını kabul ettirdiler. Hırvatistan sorunu halledilmemişti ve federal birlik cumhuriyette, öncelikle Sırların çoğunlukta olduğu bölgelerde bırakıldılar. Ancak Yugoslav ordusu kısa zaman içinde Slovenya'yı terk etti.

Birlik Savunulamadı

AET'nin bu kabaca müdahaleleri ile Yugoslavya'nın kendi bütünlüğünü ve ulusal egemenliğini savunmasını engellere, parçalanmayı bir süre geciktirmesi, asıl olarak Slovenya ve Hırvatistan'ın yararına idi (Acaba Abraham Lincoln yabancı bir ülkenin iç savaş sırasında ABD'nin içişlerine bu şekilde karışmasını nasıl karşıladı?).

AET, 1991 Ekim'inde Yugoslavya ile ilgili Haag'da bir konferansın toplanmasını istedi. Teorik olarak amaç, krizin çözülmesi ve bütün ülke için yeni bir federal birliğin kurulması için görüşmelerde bulunmaktı. AET'nin "Yugoslavya konusundaki antlaşma" önerisi, her iki cumhuriyeti, "uluslararası kimliğe haiz olan egemen ve bağımsız" olarak ilan etti. Böylece konferansın, görünüşte uygun prensipler kabul ettiği sanılırken gerçekte, Yugoslavya Federasyonu ortadan kaldırılıyordu. Kısa bir zaman içinde, ama Haziran'da kabul ettirilen üç aylık süreden sonra, hem Slovenya ve hem de Hırvatistan, Yugoslavya Federe Devleti'nden ayrıldılar.

Acaba AET, Yugoslavya'nın birliğini mi istiyordu diye düşünülebilir. Aptallıktan kaynaklanan bir inatla mı bunun tersini yaptı, yoksa örgütün içinde başka

güçler mi sessizce faaliyet gösteriyor-
du? Görünüşte kalan açıklamalar ile
gerçek sonuçlar arasındaki çelişkinin
nedeni, Almanya'nın yayılmacılığında a-
ranabilir. Bir zamanlar ABD'nin Belgrad
büyükelçiliğini yapan William Zimmer-
man bunu şöyle açıklar:

Alman Dışişleri Bakanı Genscher'in
Hırvatistan Dışişleri Bakanı ile her gün
ilişki kurduğunu daha sonra tesbit ettik.
Biz ve müteffiklerimiz -Almanya dahil-
bu konuda aynı görüşte olduğumuzu
göstermeye çabalarken, O, Hırvatları fe-
derasyondan ayrılma ve bağımsızlık ilan
etmeye teşvik ediyordu.

Gerçek şudur ki, birleşen Almanya
sadece Yugoslavya değil, bir çok yerde
gücünü kullandı. Washington'da bir Dış-
işleri yetkilisi, Almanlar şimdi Avrupa'da
istedikleri her şeyi yapabilecek kadar
herkesten çok daha sağlam ve güçlü-
dürler, diyordu.

1990 yılından itibaren, Almanlar u-
luslararası diplomatik baskılarda buluna-
rak ayrılıkçılığa destek istedi. Aralık ayın-
da Slovenya ve Hırvatistan'ın bağımsız-
lıklarının Haag'da de facto tanınmasın-
dan birkaç ay sonra, Almanya bağımsız-
lığı tamamen tanıdı ve uyguladı.
"Almanya müteffiklerine politikalarını de-
ğiştirmeleri, Slovenya ve Hırvatistan'ın
bağımsızlığına destek vermeleri için keli-
menin tam anlamıyla baskı yaptı."

Yalnızca bir iç savaş değildi

Aynen yabancıların karışmasının bu
savaşı körüklemesi gibi, dışarıda örgütlü
bulunan güçler anlaşmazlıkları derinleş-
tirip takviye ettiler. Göçmen Hırvat politik
örgütleri-özellikle Almanya, Kanada,
ABD ve Avusturya- sık sık aşırı kesim,
sağcı ve açıkça ırkçılık içeren görüşler
ileri sürdüler. İkinci Dünya Savaşı'nın
bitmesinden sonra Yugoslavya'yı terk e-
den nesil vasıtasıyla, 1941-1945 yılları
arasında Naziler tarafından Ante Pave-
liçe başpiskoposu Alois Stepanić'in ön-
dörlüğünde işbaşına getirilen Hırvat yöne-
timi ile çok canlı bağlar kurdular.

Dikkat edilirse eğer, yazının yukarı-
da kalan kısmında üç ayrı savaş sözkö-
nusudur:

1- Slovenya'da, Yugoslavya ordusu
ve Slovenya yerel birlikleri arasında.

2- Hırvatistan'da, Hırvat birlikleri ve
Sırp gönüllü birlikleri arasında (öncelikle
bölge halkından oluşan)

3- Bosna-Hersek'te, Hırvat birlikleri,
Bosnalı ve Hırvat gönüllü birlikleri ile
Bosnalı müslümanlar ve bunlarla Bos-
nalı Sırp'ların gönüllü birlikleri arasında.

1945 yılından beri Hırvat göçmenler
ve onların örgütleri aktif bir şekilde inatla
Hırvat ayrılıkçılığını aşılamaya çalıştılar.
Tanınmış bir Slovenyalı göçmen olan
Robert Toth, 19 Şubat 1992'de Los An-
geles Times'te şöyle yazıyordu: "Bu ay-
rılıkçılar, 50 yıl önce haklı olduklarını is-
patlama ve çocuklarına bağımsızlıktan
sonra her şeyin yoluna gireceği efsane-
sini aktarmak istiyorlar."

Ekonomik Destek

Ayrı ayrı ülkelerde bulunan Hırvat
göçmenler hem siyasal hem de parasal
destek verdiler. Los Angeles Times'in
bildirdiğine göre Franju Tudjman'ın 1990
yılındaki başarılı başkanlık seçim kam-
panyasının masraflarının büyük bir kıs-
mını göçmen Hırvatlar temin ettiler. Se-
çimden sonra da içeriye para akmaya
devam etti. İşadamı Dick Bezic Kanada
Toronto'sunda şöyle diyordu: "Tudjman'
ın yeni devleti ve ordusunu Kanadalılar
finans etti."

Tudjman, Canadian Broadcasting
Cooperation'a aralık ayında verdiği söy-

leşide, göçmenlerin parasal rolünü
kabul ediyordu: "Demokratik Hırvatistan'
ın yaratılması masraflarının büyük bir kısı-
mını Kanada'daki Hırvatlar ödediler."

Hırvat göçmenler sadece para de-
ğil, silah da gönderdiler. Hırvatistan ve
Bosna-Hersek'teki Hırvatlar, Bosna-Her-
sek'teki Sırp'ların modern silahlarının bu-
lunduğunu ileri sürüyorlar. Bunun doğru
olmasını isterdim ama, Bosna'da devam
eden silah endüstrisi üretiminin yanısıra,
Yugoslavya ordusunun geride bıraktığı
büyük orandaki silah depolarına çatışan
bütün gruplar tarafından elkonuldu. Hal
böyle iken ve BM'in silah ambargosuna
rağmen ayrılan devletler batılı güçlerden
gizlice büyük miktarda silah teslim aldılar.
Göçmen Hırvatlar daha geçenlerde,
eski Yugoslavya'ya yönelik ABD'nin sil-
lah satışı yasağını aşabilmek için muaz-
zam bir şebeke kurmayı başardılar.

Çeşitli belgeler, Avusturya, Sloven-
ya ve Macaristan üzerinden Hırvatistan'a
silah sokulduğunu gösteriyor. Ve yüksek
düzeyli BM görevlileri, "Hırvatların dışına
kadar silahlı" olduğunu doğ-
ruluyorlar.

Aslında daha Hırvatistan bağımsızlık
ilan etmeden önce bunun için bir şe-
beke vardı. Daha bir yıl önce, Hırvat mi-
litanlarının Yugoslavya'ya gizli yollardan
sokmaya çalıştıkları büyük bir miktarda
silah ABD gümrüğü tarafından elegeçir-
ildi. Bu silah partisi 12 milyon Dolar
değerinde Stiger ve Redeye roketleri ve
binlerce M-16 tüfekleri idi.

**Birleşmeden sonra güçlenen ve bütün Avrupa'da
politik etkisini artıran Almanya, Yugoslavya'ya karşı
sabırsızlaşmıştı. Slovenya ve Hırvatistan'ın
bağımsızlığının tanınması konusundaki Alman baskıları,
şiddetli zincirleme tepkilere yolaçtı. Ancak son şeklini
bile almış planlarla karşılaşan Amerika ve diğer uluslar
Alman çizgisini kabul etmek zorunda kaldılar.
Almanya'nın stratejisinin, Yugoslavya'da arzuladıkları
ekonomik ve politik dönüşümleri gerçekleştirebilmenin
bir yolu olduğunu gördüler.**

Bu silah kaçakçılarının OTPOR a-
dındaki gizli askeri örgütünün, sahte bir
Alman şirketi aracılığıyla silah gönder-
mek için bir alternatif yolları da vardı.
OTPOR'da bazı kimseler, Nijerya'dan
büyük miktarda silah ithalatı için "son
tüketici belgesi" istemişlerdi. Orta men-
zilli karadan havaya roket, 122 mm'lik
roket için rampalı Tetra Çekoslovak malı
askeri kamyon ve 5000 bu tipteki roket
alımı planlanıyordu.

İngiltere'de Army Quarterly and De-
fenc Journal'ın geçen yıl Avusturya, Bel-
çika ve Macaristan'ın Sırp ve Hırvat mi-
lislerine yaptıkları silah satışının istatis-
tikleri yayınlandı. Ancak bu ülkelere
Sırp gönüllülerine silah gönderilmiş ola-
bileceği konusunda herhangi bir kaynak
verilmemiş -Belçika hariç- ve büyük ihti-
malle sözkonusu silah yine de Hırvatistan'a
gönderilmiştir.

Dağılmaya Verilen Destek

Böyle bir miktardaki politik ve silah
yardımının gizli haber alma teşkilatları-
nın bilgisi dışında yapılmış olabileceği -
özellikle Almanya, Avusturya, ABD ve
Kanada- düşünülemez.

Yugoslavya'nın dağılmasına aktif
destek veren ülkelere bu tür organla-

rın, silah ve sevkiyatının gerçekleşmesi
için resmi emirler aldıkları öne sürülüyor.
Hatta Hırvat askeri birlik ve milli grupları
elemanı büyük askeri tecrübe sahibi
kimselerin bu ülkelere giriş ve çıkışları
-Alman, Amerikan ve İngilizler de dahil-
ile ilgili düzenli raporlar hazırladılar. Bir
çoğunun kendi ülkesindeki askeri birli-
ğinden izinli olarak ülkeyi terketmiş
oldukları anlaşıldı. Resmîyette her türlü
askeri ambargo sözkonusu iken görev
başındaki askerler -bir kısım ABD'den-
diğer ülkelerdeki savaşlara katılmak üze-
re süresiz izin isteğinde bulunuyorlar.

Bölgeye yoğun bir biçimde silah
sokuluyor. Alman gümrüğü de Al-
manya'nın doğu kesiminden Hırvatistan'a
doğru yolalan 1500 dolayında askeri
araç konvoyu gördüğünü iddia ediyor.
Nisan 1992'de Hırvatistan'a doğru yola
çıkan Doğu Almanya malı askeri araç
Almanya-Avusturya sınırında gümrük
tarafından durduruldu. Daha geçenler-
de, Hırvatların, Bosna-Hersek işgalinde
Almanya malı Leopard tankı ve M1G-21
savaş uçağı kullandıkları bildirildi. Al-
manya'nın yalanlamalarına rağmen gü-
venilir Yugoslav kaynakların iddia ettiğİ-
ne göre, Mayıs 1992 yılında Bosna-Her-
sek'in Kupers'i yakınlarında birçok Le-
opard tankı Sırp gönüllüleri tarafından
tahrip edildi. Aynı kaynaklar, eski Doğu
Almanya Hava Kuvvetlerinden bir kaç
M1G savaş uçağının da Bosna üzerinde
düşürüldüğünü iddia ediyorlar.

findan takviye edilebilir. Belgeler, bir
ülkenin sadece kendi içişleri sorunu
olan çatışmalara, yabancı ülke haberal-
ma örgütlerinin ve diğer askerlerin karış-
tığına kesinlikle inanmamız gerektiğini
gösteriyor.

Kanlı Çelişkiler Yuvası Batı Balkan

Batı basın ve yayın organları bu 18
ay içinde, "saldırgan Sırp'ların" Sloven-
ya'yı işgal, Bosna-Hersek ve Hırvatistan'
ın ise bazı bölgelerini ilhak etme ça-
baları yüzünden Yugoslavya'nın bir içsa-
vaş yaşadığını kafalara inatla işlemeye
çalıştı. İçteki milliyetçi güçlerin ve etnik
bir kavmanın varlığı inkar edilemez ger-
çekler olduğu halde, yalnız kendi başına
bu, kanlı kavgayı tamamen açıklamaya
yetmez. Ancak yabancı güçler de man-
zarada gösterilmelidir. Böyle derin bir
analiz Yugoslavların birbirini öldürdükü-
nü, yüzlerce insanın perişan olduğunu
inkar etmez. Ancak yine de unutulma-
ması gereken, Hırvatistan ve Slovenya'
nın bağımsızlığının -Yugoslavya anlaş-
mazlığında çok şeyin asıl sebebi budur-
yabancı güçlerin desteğiyle hazırlanmış
olduğudur. İşte bu güçler, Hırvatistan -
ve şimdi daha fazlaca -Bosna-Hersek'e
yaptıkları silah, para ve asker yardımı ile
sorunu bu boyutlara çıkardılar.

1980'li yıllar boyunca batı dünyası
değişik bir alana çekme politikası izledi.
İlk önce Yugoslavya'yı dereceli olarak
toplumsal değişim gerektiren bir ekono-
mik-politikaya çektiler. Bu değişim politi-
kasına çekmek için sosyalizm ile kapita-
lizm arasındaki çelişkiyi kızıştırmak, da-
ha çok bağımlılık ve yeni sömürgecilik i-
lişkileri politikasını uygulamak tercih e-
dildi. Batılı güçler bu politika ile, Alman-
ya'nın egemenliğinde bulunan Orta Av-
rupa'nın sanayi gücünü kırmak ve böyle-
ce de Çekoslavakya, Macaristan ve Po-
lonya'da olduğu gibi Yugoslavya'yı da
bağımlılaştırma amacına ulaşmak istiy-
yorlardı.

Batı politikası kılıcının diğer ağızı,
bizim iki kuzey cumhuriyetimizdeki ayrı-
lıkçılara verilen destekti. Yugoslavya, e-
konomik yaşamın kötü koşullarını ve et-
nik ayrılıkları derinleştiren "reform" poli-
tikasını durdurduğu zaman, bazı batılı hü-
kümetler baskı uygulamalarını arttırdılar.

Birleşmeden sonra güçlenen ve
bütün Avrupa'da politik etkisini artıran
Almanya, Yugoslavya'ya karşı sabırsız-
laşmıştı. Slovenya ve Hırvatistan'ın ba-
ğımsızlığının tanınması konusundaki Al-
man baskıları, şiddetli zincirleme tepki-
lere yolaçtı. Ancak son şeklini bile almış
planlarla karşılaşan Amerika ve diğer
uluslar, Alman çizgisini kabul etmek zo-
runda kaldılar. Almanya'nın stratejisinin,
Yugoslavya'da arzuladıkları ekonomik
ve politik dönüşümleri gerçekleştirebil-
menin bir yolu olduğunu gördüler.

İkinci Dünya Savaşı bittikten sonra
Yugoslavya halkları bağımsızlık ve insan-
ca bir yaşam standardını yaratmak için
kavgaya verdi. Savaş bütün Yugoslavya
ulusunu ve bütün halklarını çok derin bir
biçimde yaraladı. Tamamen gereksiz
olan bu trajedinin durdurulabilmesi, yal-
nızca gerçek sebeplerini anlayabilmek
ile mümkündür.

M1G uçaklarının kullanıldığı, yüksek
rütbeli BM subayları ve Hırvatistan Hava
Kuvvetleri Komutanı tarafından doğru-
landı. Hırvatistan'ın birkaç ay içinde, her-
hangi bir Avrupa ülkesinden savaş uça-
ğı alacağını övünerek açıkladı.

Silah ve İnsan Desteği

Bosna-Hersek devleti de yabancı
ülkelerden -öncelikle müslüman kardeş-
lerine müslüman ülkelere destek- sil-
lah ve asker desteği aldığını açıkladı.
Londra'dan yayınlanan The Guardia
gazetesi, Türkiye, İran ve Pakistan'da
büyük miktarda silah sevkiyatının yapıldığını
yazdı. Bosna-Hersek hükümeti
danışmanlarından birinin Ağustos ayı
sonlarında Zagreb'te açıkladığına göre,
Bosnalı subayların Ortadoğu'dan yola
çıkan silah yüklü gemilerin yükünü tes-
lim almak üzere Hırvatistan kıyılarına git-
tiklerini açıkladı.

İslam ülkeleri, Bosna'nın müslüman
tarafında kurulan gizli eğitim kamplarına
uzman ve "gönüllü" de gönderdiler. Bu
askerler Suudi Arabistan, Türkiye, Pa-
kistan, Sudan, Afganistan ve İran'dan
geliyorlar.

Bu miktardaki yardımlar da ne özel
şahıslar ve ne de gönüllü örgütler tara-

AZERBEYCAN'DA İKTİDAR SAVAŞI KIZIŞTI

Haber Merkezi- Ebulfeyz Elçibey tarafından Halk Cephesi liderliğine getirilen Feroc'in, Karabağ yenilgisinin sorumluları olarak gördüğü Savunma Bakanı Rahim Gaziyev ile Gence Kolordu Komutanı Suret Hüseyinov'u görevden almasıyla başlayan; ve Hüseyinov'un Gence'de kendisine bağlı birliklerle birlikte başkaldırmasıyla derinleşen siyasi istikrarsızlık devam ediyor.

Azerbaycan'ın ikinci büyük kenti olan Gence'de hükümete karşı ayaklanan Suret Hüseyinov'a bağlı birliklerin Bakü'ye doğru ilerlemesi ve Hüseyinov'un Elçibey'in istifasını ve Yüksek Sovyet'in yeniden toplanmasını isteyen açıklamaları sonrasında Elçibey Bakü'yü terketti. Doğum yeri olan Nahçıvan'a giderek burada bir basın toplantısı düzenleyen Elçibey, cumhurbaşkanlığı yetkilerini devretmediğini, görevi başında bulunduğunu ve en kısa sürede Bakü'ye döneceğini ileri sürdü. Ancak, hükümetle asiler arasında bir tür arabuluculuk yürüten ve bir süre önce, kuruluşunda tanımadığı Azerbaycan Millî Meclisi'ne başkan seçilen eski Komünist Parti Lideri Haydar Aliyev, cumhurbaşkanlığı görevini geçici olarak kendisinin üstlendiğini açıkladı. Halk Cephesi'ne karşı muhalefet yürüten güçlü partilerden biri durumundaki Yeni Azerbaycan Partisi'nin de lideri olan Aliyev'in, Hüseyinov'la ittifakta anlaşması durumunda, Azerbaycan'ın siyasi geleceğinin belirleneceği, gözlemciler tarafından ileri sürülüyor.

Elçibey'i istifaya zorlamak üzere 19 Haziran'da Bakü'ye giren isyancı birlikler, Hüseyinov'un Azerbaycan'daki tüm yetkileri üstlendiğini açıklamasıyla birlikte Başkanlık Sarayı'na kuşatmaya aldılar da, Hüseyinov-Aliyev görüşmelerinden sonra tekrar geri çekildiler. Hüseyinov daha sonra yaptığı açıklamada Elçibey'in istifasında ve Yüksek Sovyet'in toplanması isteminde çok kararlı olduğunu, ilk uzlaşma adımının cumhurbaşkanı'nın istifası olabileceğini, aksi takdirde Azerbaycan'ın şu andaki lider kadrosundan hiçkimse ile ittifaka girmeyeceğini belirterek, halk istediği takdirde kendisinin cumhurbaşkanı olabileceğini ifade etti.

Bu arada Elçibey'in, Millî Meclis tarafından yapılan Bakü'ye dönme çağrılarını reddetmesi ve silahlı güçler çıkmadıkça Bakü'ye dönmeyeceğini açıklaması üzerine toplanan Azerbaycan Millî Meclisi, Elçibey'in cumhurbaşkanlığı yetkilerini elinden alan ve bu yetkileri Meclis Başkanı H. Aliyev'e devreden bir karar aldı. Meclis'in bu

kararının, Hüseyinov'un isteğinin yerine getirilmesi anlamına geldiğini ileri süren gözlemciler, Meclis'in Yüksek Sovyet'in toplanması yönünde bir karar alabileceğini de belirtiyorlar.

Komünistlerin denetiminde olan Yüksek Sovyet'in, toplanması durumunda Ayaz Muttalibov'u yeniden başkanlığa getirebileceği görüşü ağırlık kazanırken; Muttalibov'un sürgünde bulunduğu Moskova'dan Bakü'ye gittiği bildiriliyor.

Azerbaycan'da yaşanan iktidar boşluğunun bu gelişmelerle birlikte bir süre daha devam edeceği bekleniyor. Şimdilik iktidar savaşını kimin ve hangi güçlerin kazanacağı kestirilemiyorsa da Elçibey'in tekrar cumhurbaşkanı olarak Bakü'ye döneceğine pek ihtimal verilmiyor. Hüseyinov ise parlamentonun isteği doğrultusunda aldığı son kararlarla birlikte gücünü ve ağırlığını artırıyor. Bir süre önceye kadar iktidarda bulunan ve en etkili siyasi odak durumundaki Azerbaycan Halk Cephesi ise neredeyse silinmiş durumda. Muhafiflerin Halk Cephesi'ne karşı anlaşması halinde Halk Cephesi'nin durumunun daha da kötüleşeceği belirtiliyor.

Azerbaycan'daki bu gelişmeler, başından beri Ankara tarafından dikkatle izleniyor. 16 ve 20 Haziran tarihlerinde Dışişleri Bakanlığı'ndan çeşitli heyetler gelişmeleri yerinde görmek ve ulusal uzlaşmanın geniş tabanlı bir koalisyonla sağlanması olanaklarını görüşmek üzere Bakü'ye gönderildi. Dışişleri'nin Azerbaycan'daki taraflarla temasları daha sonraki tarihlerde de sürdü. Ancak bugüne kadar Ankara'nın beklentileri doğrultusunda bir gelişme yaşanmadı.

Cumhurbaşkanı Demirel, Başbakan Vekili İnönü ve Dışişleri Bakanı Çetin, Elçibey'in cumhurbaşkanlığını tanıdıklarını, seçilmiş organların ve kişilerin demokratik olmayan yollardan görevden uzaklaştırılmalarını kabul edemeyeceklerini defalarca açıkladılar ve Elçibey'le sürekli temas halinde oldular.

Diplomatik gözlemciler, Elçibey'in devrilmesinin, Türkiye'nin Kafkaslar ve hatta Orta Asya politikasına indirilen büyük bir darbe olduğunda birleşiyorlar. Bazı gözlemciler, gelişmelerin içsel boyutları olmakla birlikte darbenin arkasında Moskova'nın olabileceğini, çünkü bu olayın, Moskova'nın etkisinden hala kurtulmamış olmakla birlikte Türkiye ile de belli ilişkiler geliştirme eğiliminde olan diğer Türki liderleri Moskova'ya daha çok yaklaştıracığını belirtiyorlar.

ayrıca 5442 sayılı İl idaresi Yasası ve 2803 sayılı Jandarma Teşkilat Görev ve Yetkileri Yasa Tasarıları'nın ve bu konudaki diğer yasalarda gereken düzenlemelerin süratle yasalastırılması için gereken çabanın gösterilmesi konusunda görüş birliğine varılmış ve bu görüşün hükümete bildirilmesine karar verilmiştir" denildi.

Olağanüstü Hal, MGK'nın tavsiyesinden sonra, 29 Haziran'da TBMM Genel kurulunda görüşülerek 4 ay daha uzatıldı. TBMM'deki oylamaya ANAP, SHP'den 11 ve DYP'den 2 milletvekili katılmadı. Olağanüstü Hal 270 kabul oyu ile 16. kes uzatıldı.

Olağanüstü Hal Uzatılıyor Çekiç Güç Kalıyor

Haber Merkezi- 21 Haziran'da toplanan Millî Güvenlik Kurulu, 10 ilde uygulanan Olağanüstü Hal'in 4 ay daha uzatılmasını, Çekiç Güç'ün ise 6 ay daha Türkiye'de kalmasına izin verilmesini Bakanlar Kurulu'na "tavsiye" etme kararı aldı.

MGK Sekreterliği tarafından toplantı sonrasında yapılan açıklamada "Olağanüstü Hal ilanı için Anayasa ve yasaların öngördüğü şartların henüz tam olarak ortadan kalkmadığı ve bölücü terör örgütleri ile yapılan mücadelede, Olağanüstü Hal mevzuatındaki bir kısım önlem ve yetkilerin kullanılmasına bir süre daha ihtiyaç olduğu tespit edilerek, 19 Temmuz '93 günü, saat 17'den geçerli olmak üzere 4 ay süre ile uzatılması,

Tüm Bel-sen'den Toplu Sözleşme Eylemi

Haber Merkezi-19 Haziran'da İstanbul Anakent Belediye Başkanlığı'nın önünde toplanan 2 bin civarında memur, toplu sözleşme haklarını dile getiren çeşitli sloganlar atarak Anakent Belediye Başkanı Nurettin Sözen'i toplu sözleşme masasına çağırdı.

Tüm Bel-Sen Genel Başkanı Vicdan Baykara, Sözen'i toplu sözleşme masasına çağıran bir konuşma yaptı. Baykara, konuşmasında Gaziantep'le başlattıkları toplu sözleşme sürecini, Susurluk'ta, İpsala'da, Sinop'ta ve ilçelerinde tamamladıklarını, önümüzdeki günlerde de 20 il ve ilçe belediyesinde daha toplu sözleşme görüşmelerine başlayacaklarını belirttikten sonra hükümetin ekonomik politikasını da eleştirdi. Baykara, Tansu Çiller'in İngiltere eski Başbakanı Thatcher'e özendiğini ve bu yaklaşımın yoksulluğu, işsizliği hızla tırmandırmaktan başka bir işe

yaramayacağını söyledi.

Daha sonra Belediye Başkan Vekili ile görüşen Baykara, görüşmeden sonra yaptığı açıklamada, görüşmede Nurettin Sözen'in hazır bulunmadığını, başkan vekilinin ise kendilerine toplu sözleşme taleplerini desteklediğini belirttiğini ifade ederek, bu konuda henüz gerekli yasal sürenin devam ettiğini, bu yasal süreyi bekleyeceklerini, eğer bu yasal süre içerisinde Sözen toplu sözleşme masasına oturmazsa, yüzbinlerle bu meydanları yangın yerine çevireceklerini söyledi.

Eylem süresince sık sık "Toplu Sözleşme Hakkımız, Grev Silahımız", "Devlet Gündümlü Sendikaya Hayır", "Sadaka Değil Toplu Sözleşme İstiyoruz" biçiminde sloganlar atan memurlar, uzun bir süre halay çektikten sonra dağıldılar.

Kürdistan'daki Sendikalardan Kağıthane İşçilerine Destek

DIYARBAKIR(Medya Güneşi)- DİSK Güneydoğu Bölge Temsilciliği, DİSK Genel-İş 8. Bölge Başkanlığı ve DİSK Genel-İş Diyarbakır Şube Başkanlığı, İstanbul Kağıthane Belediyesi'nin işçilere karşı tavrını protesto ederek işlerine son verilen 340 işçinin en kısa zamanda işlerine iade edilmesini istediler.

Adı geçen sendikal kuruluşlar, 24 Haziran'da yaptıkları ortak açıklamada "...Kağıthane işçilerinin onurlu ve haklı mücadelelerinin açlık grevi eylemiyle somutlanan direnişlerini yürekten destekliyor, bu amaçla İş Bankası'nda açılan hesap numarasına, toplu-iş sözleş-

mesi görüşmelerimizin uzamasına ve belediyelerde birikmiş bulunan alacaklarımıza rağmen evimize götürdüğümüz iki ekmekten birini Kağıthane işçilerine yollayacağız. 1 Mayıs meydanlarında attığımız birlik-mücadele-dayanışma sloganının pratik ifadesi olan bu katkının tüm diğer sendikaların da katılımlarını gerektirdiğine inanıyoruz" denildi.

Açıklamadan sonra, Kağıthane işçilerinin Ziraat Bankası Laleli şubesindeki 300037455-715 no'lu hesabına 1 milyon ellibin lira yatıran işçiler, Kağıthane işçileriyle dayanışmayı bundan böyle de sürdüreceklerini belirttiler.

Diyarbakır ve Adana'da Kepenkler Yine Açılmadı

DIYARBAKIR(Medya Güneşi)-17 Haziran'da Diyarbakır ve Adana il merkezleriyle, 18 Haziran'da Diyarbakır'ın Hazro, Lice ve Bismil ilçelerinde kepenk kapatma eylemi yapıldı.

Devletin Kürdistan'da yürüttüğü operasyonlar sonucu yaşanan göç ve katliamları protesto amacıyla yapılan kepenk kapatma eylemleri, ERNK'nin

çağrısı üzerine yapıldı. Öğrencilerin okula gitmeyerek, şoförlerin ise kontak kapatarak desteklediği eylemler, büyük bir katılımı gerçekleştirdi.

Devlet güçlerinin il merkezlerindeki eylemlere müdahale etmediği ancak bazı ilçelerde dükkanları zorla açtırmaya çalıştığı ve işyerlerinin bir kısmını tahrip ettiği gözlemlendi.

Hévi Yıldız (Rızgar)

Mayıs 93'te şehit düştü

Anısı mücadelemizde yaşayacak.

Kutbettin YILDIZ

Yalnızdı
Bir oğul
Ve bir candı
Hévi idi dünyaya
gelince
Yani umut
Tapaze bir fidandı
Filizlendi dellendi
Budaklandı
Kök saldı zindan
kapılarında
Zindanla doğdu
Zindanla büyüdü
Zincir şakırtıları
Kelepçe çılgınlıkları ile
Beslendi

Öfke doldu
Rızgar oldu
Onyedisinde
Nasıl yaşanır
Niçin ölüdür
İyi kavradı
Şehitler kervanına
katıldı
Onsekizinde
Bir ışıktı o
Bir hançer gibi
Saplandı
Karanlığın kahpeğine

Devlet Terörünü Tırmandırıyor.

DIYARBAKIR(Medya Güneşi)- Devlet güçleri ile gerillalar arasında 24.6.1993 günü çatışma çıktı. TC' nin güvenlik güçleri, çıkan çatışmaları bahane ederek bir çok köyü ateşe verdi ve çoğunu bombaladılar. Evleri, içinde bulunan eşyalarla birlikte enkaz haline getirilen köylerden, ismini açıklamak istemiyen bir vatandaş "bizim evlerimizi başlarımıza yıkmakla yetinmeyen TC güçleri bir de bizi toplu halde dayak ve kalaslarla işkenceden geçirdiler. Daha sonra da 'buraları terk edeceksiniz ya da sizler için buralarda yaşamı zindan edeceğiz' gibi tehditler savurdular" diyerek olayın vahşet boyutlarını dile getirdi.

Saldırıya uğrayan köyler ve halen saldırıların sürdüğü köyler şunlardır:

Lice ilçesine bağlı Bawardê (Üç Damla) köyü ve Pêçar (Gül diken) köyü tamamen yakıp yıkılırken, Hesigê (hesik) köyü ise kısmen yakıldı. Aynı gün Baraf, Ziktê, Maştak, Sağgüze ve Prisk köylerine baskın düzenleyen TC güçleri köylerin tüm giriş ve çıkışlarını kapatarak işkenceden ağır yaralananların hastahaneye gitmesini engellediler. Pêçr köylülerinden köy muhtarı Abdulvasi Tekaydın ve soyadı bilinmeyen 60 yaşlarındaki Mehmet Emin isimdeki şahıslar aldıkları ağır darbelerle rağmen engellemeler yüzünden hastaneye kaldırılamadılar.

Devrimci Çözüm Dergisi'ne Silahlı Saldırı

Haber Merkezi- Devrimci Çözüm dergisi, 21 Haziran'da, sosyalist basın temsilcileriyle birlikte düzenlenen bir basın toplantısı sırasında, Dursun Karataş yanlısı olduğu bildirilen kişiler tarafından basıldı. Silah ve sopalarla dergi bürosuna gelen saldırganlar, aralarında sosyalist basın temsilcilerinin de bulunduğu 15 kişiyi sopalarla tartaklayıp çeşitli hakaretlerde bulunduktan sonra, üzerlerine ateş açtılar. Saldırı sonucu ikisi ağır 7 basın mensubu çeşitli yerlerinden yaralandı.

Dursun Karataş yanlısı oldukları iddia edilen saldırganlar, dergi bürosuna gelerek önce Devrimci Çözüm dergisinin sahibi Av. Fethiye Pekşen'i sordular. Pekşen'in büroda bulunmadığı cevabını alan saldırganlar, odaları tek tek arayıp büroda bulunan herkesi biraraya topladılar. Baskına tepki gösteren basın mensuplarını tartaklayarak yere yatıran silahlı saldırganlar, daha sonra da silahla taradılar. Saldırı sonucu yaralananların isimleri şöyle: Gülay Kahraman, Cafer Givili, Erkan Yalçın, Özgür Akbulut, Nurcan Güzel, Önder Dursun ve soyadı saptanamayan Cemil adlı şahıs.

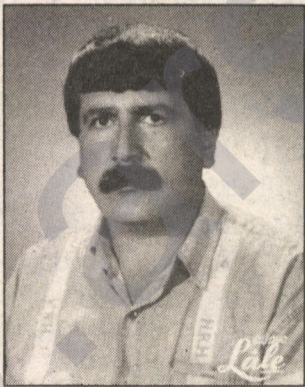
Olaydan sonra Devrimci Çözüm dergisi bürosuna giden çok sayıda sosyalist basın mensubu, polis tarafından gözlem altına alındı. Daha sonra Mücadele gazetesini de basan polis burada da 18 kişiyi gözlem altına aldı.

Saldırıyla ilgili olarak İHD'de bir basın açıklaması yapan Devrimci Çözüm dergisi sahibi Av. Fethiye Pekşen, tüm sol çevreleri, konuyla ilgili aktif tutum almaya çağırarak "Daha fazla devrimci kanı dökülmeden, tarih önünde devrimci kanı dökülmesine tavırsız kalma sorumluluğu yüklenmeyi reddedip, saldırı karşısında tüm sol çevreleri aktif radikal tavır almaya çağırıyoruz" dedi.

Olayla ilgili olarak İHD İstanbul Şubesi de 24 Haziran'da bir basın açıklaması yaptı. Örgüt içi siyasal anlaşmazlıkların, karşılıklı hak ihlalleri boyutuna ulaşması ve zincirleme olarak tırmanmasının endişe verici olduğu belirtilen açıklamada "Her boyutta baskı ve şiddet uygulamalarının, hak ihlallerinin son bulmasını, biz insan hakları savunucuları olarak beklemekteyiz" denildi.

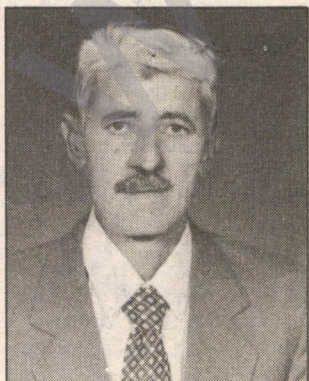
Hamit PAMUK

İkrami Han

21 Haziran'da devletin karanlık güçleri tarafından katledildiler. Anıları ulusal mücadelemizde yaşatılacaktır.

Arkadaşları adına Salih BAL

Mela Xelef YILDIRIM

O gerektiğinde bir militan, bir bilge, bir ihtiyar delikanlıydı. Onu kaybettik, unutmayacağız.

Anısı mücadelemizde yaşayacak.

CİZRE'DEN DEVRİMCİ ULUSAL ARKADAŞLARI

HÊ EZ NEBÛME GOLİK

Ap Heso axayek gelek tima (çiçûd) bû. Kî ku bi mêvandarî biçûya mala wî an jî ji bo wî paletî an karekî din bikira, li ba wî ji birçîna diket. Ap Heso rîya birçîhêştina mêvan û xebatkarên xwe dîtibû. Dema ku nan (xwarin) dihat amadekirin û li ser sêniyê dihat pêş mêvan an xebatkarên, bêguman Ap Heso jî şîrikê xwarinê bû. Ap Heso piştî du sê loq li xwarinê dixist, pê re xwe bi şûn de vedikişand, destê xwe dida ser zikê xwe û ewha digot:

- Heeeeew, ez bûm mîna gayekî!..

Piştî ku Ap Heso van gotinan digot, yên li ser xwarinê jê şerm dikirin û radibûn. Ap Heso bi vî awayî nedihêşt ku kes li ba wî xwarinê têr bixwe.

Rojekî mêvanek gelek zereng (hişyar) li mala Ap Heso bû. Dema ku xwarin hat, Ap Heso piştî ku çend loq lêxist, wekî hergav rabû û dîsa got:

- Heeeeew, ez bûm mîna gayekî!..

Mêvanê zereng ê ku goşt û birinc li ber bû, hişk bi kevda kevçî girt û ewha got:

- Tew, mala te Xwedê ava kir. De wele hê ez nebûme golik!..

KU TE JÎ "İYİ" BIANIYA

Mêrik qet bi Tirkî nizanibû lê dîsa jî zarûkên xwe şandibû dibistanê bi zimanê Tirkî. Dema ku dibistan qediya, zarûkan qarneyên xwe sitandin û bi bazdan çûn malê da ku qarneyên xwe nîşanî bavê xwe bidin. Di qarneyê kurekî mêrik de, li hember tevê dersan "pekiyi" nivîsandibû, lê di qarnê yê din de, li hember tevê dersan "iyi" nivîsandibû. Mêrik dizanibû "iyi" baş e, lê nizanibû "pekiyi" çi ye.

Camêr jî herdu zarûkên xwe re got "Ka lawo qarneyên xwe ji min re bixwînin". Bêrê yê ku di qarneyê wî de "pekiyi" nivîsandibû, bi kêf xwe avêt pêş û qarneyê xwe xwend; lê qet riyê bavê wî nekeniyabû. Kurê wî yê din dest bi xwendina qarneyê xwe kir. Her carekî ku digot "iyi", bavê wî hildipekiya û digot "Aferim kurê min."

Piştî ku mêrik kurê xwe yê xwedî "iyi" himbêz kir, ji kurê xwe yê din re ewha got:

- Ker kurê kerê! Heke tu jî baş li dersên xwe xwedî derketayî, te jî dê "iyi" bianiya û ji hevalên xwe bi şûn de nemayî!..

QÎZA BAVO

Qîza Bavo roja ku li Tirkîyê bû serokwezîr, di beyana xwe de ewha got:

- Bila hemû kes bizanibe ku em xîçîkek ji axa Tirkîyê nadin kesî!..

Li ser vê beyana Qîza Bavo, hêzên parastinê yên dewleta Tirk, di sînoran de pê re ketin alarimê da ku di binê piyê kesî de xîçîkek ji axa Tirkîyê dernekeve û welat neyê parvekirin.

MEDYA GÜNEŞİ ABONE FORMU

Adı, Soyadı :
Mesleği :
Adresi :

6 Aylık Abone Olmak İstiyorum.
 1 Yıllık Abone Olmak İstiyorum.

Abone Koşulları :

Yurt içi :
6 Aylık : 75 bin TL
1 Yıllık : 130 Bin TL
Yurtdışı :
1 Yıllık : 60 DM, 40 \$

Hesap numarası :

Cemal Özçelik,
Yapı ve Kredi Bankası
İstanbul-Beyazıt Şubesi,
0101322-6 Nolu Hesap

Lütfen abone bedelinin yatırıldığına ilişkin makbuzun bir fotokopisini gazetemize gönderin.

Muzîsyenê Kurd Hesên Şerîf; di derheqê muzîka Kurdî de bersîva pirsên me da.

"MUZÎKA KURDÎ, RIHÊ NETEWÊYÊ KURD E"

Medya Güneşi: Te çawa dest bi xebetên xwe yê li ser muzîkê kir; di xebata xwe ya hunerî de tu di bin tesîra çî û kê de mayî?

Heşen Şerîf: Dema ku ez biçûk bûm tesîrek mezin a folklorê Kurdî li ser min hebû. Ji alî din ve gava ku min kaset (şerîf) ên Şivan Perwer gohdarî dikir, saz û awazê wî, wekî qêrînekê li mêjiyê min dîda û bi vî, ew zilim û zora li ser gelê me bi awayekî zelaltir dihat ber çavên min. Wekî din, min gelek li Seîd Cizrewî, Mihemed Arîf, Kawîsaxa û Hesên Cizîrî gohdarî dikir. Lê belê hozanê ku ez herî pirr di bin tesîra wî de mame Şivan Perwerê rêzdar e ku wî muzîka Kurdî li hember dijmin kir wekî çekê rizgariyê û dengê wî li her çar perçeyên Kurdistanê olan da.

Hê di dema dibistana seretayî de meyla min ji muzîkê re hebû; min gelek xweş li sazê dixist. Piştî ku peywendiya min ji dibistanê hat birîn, min hemû wextê xwe da muzîkê. Şev, konser an jî şahiyek hebûya ez derdiketim sahnê, min li sazê dixist û kilam digot.

M.G: Heta niha çend kasetên te derketine, kasete te ya pêşî li kuderê çap bû?

H.S: Kasete min a yekemîn di sala 1985'an de li bajarê Dihokê derket. Navê qasetê "Tembûra min" bû.

M.G: Ew helbestên ku te di vê kasete xwe de xwendine yê te ne an na?

H.S: Gotinên kilamên wê kasete min, yê helbestvanên Kurd Şiyar, Rizgar Kêsteyî û Elî Kêsteyî ne; lê belê muzîk min çekiriye. Piştî ev qasete min derket gelek hat firotin û gohdarîkirin. Gelê Kurd rûmetekî da muzîka min û li ser vê yekê min qasete xwe ya duwemîn di sala 1986'an de çap kir. Bêguman xebatên min bala dijmin jî kişandin û li ser vê yekê rejîma Saddam biryara îdama min derxist. Êdî min nikaribû ez li Dihokê bimînim; di sala 1987'an de ez derketim çiya û

"Hinek muzîka Kurdî teqlîd dikin û werdigerînin tirkî û pê ticaretê dikin. Pêwist e ku hunermendên Kurd li muzîk û çanda Kurdî xwedî derkevin û rê nedin vê talanê. Dewleta dagirker a Tirk jî dixwaze ku muzîka Kurdî ji bingeha xwe dûr bixe û naveroka wê vala bike. Lê belê rihê her netewekê di muzîka wê de tê naskirin. Muzîka netewa Kurd jî wekî rihê wê ye; îcar pêwist e ku hunermendên Kurd jî bi tama muzîka Kurdî bizanibin û netewe Kurd bê rih nehêlin."

bûm pêşmerge. Dema ku ez pêşmerge bûm, rejîma Saddam di Adara 1988'an de li Helebçê bi

çekên kîmyayî gelê Kurd di qirkirinê de derbas kir. Di ser jenosîda Helebçê de hê pênc meh derbas bûbû, Saddam careke din bi çekên kîmyayî êrîşî ser meqer û gundên Kurdan kir, em mecûr man ku bên ser tixûbê (sînor) "Tirkîyê". Di roja 28.8.1988'an de em ketin nav "tixûbê" Tirkîyê. Dewleta Tirk jî em girtin û wekî êsîrên herbê em xistin qampan ên der û dor têlkirî. Qirkirin, wêranîkirin û mişextbûnê tesîrek gelek mezin li ser min hişt. Min ev êşa xwe, di kasete xwe ya sêyemîn a ku min li qampa Diyarbakir bi navê "Hîroşîma Xwişka Helebçê" ye de anî ziman.

M.G: Piştî kasete "Helebçê" tu

xebatên te yê din çênebûn?

H.Ş: Belê, ji salekê vir de ye ku xebatên min li ser kasetekê ne. Niha min ev kasete xwe jî amade kiriye û dê

Navenda Çanda Mezopotamya vê kasetê derêxe. Di wan kasetên ku min berê derxistin de tenê saz û teybek min hebû û ev xebat ji alî hunerê muzîkî ve jî ne pêşketî bûn; lê belê ez vê kasete xwe ya vê dawiyê nû dihesibînim; ev kaseteke hemdem e. Hazkiriya vê qasetê min bi sitilê muzîka pirrdengî, bi arîkariya mamosta Dilşad Arî û hevalê wî, Mehdî Hurîy, bi 1 M (Computer) - ev computer cihê senfoniyekê digirit-çekiriye.

M.G: Li Kurdistanê Başûr rewşa muzîka pirr dengî çawa ye?

H.Ş: Mamoste Enwer Qeredaxî di sala 1970'an de koma Muzîka Kurdî damezirand. Çawa mirov

guhdari li muzîka van her du hunermendan dike ku bi sitilê Muzîka pirr dengî hazir kirine; weke hema dengê li tabiatê de bi hev re bibi mebdîqî were guhê mirov. Ev mamostayên han her yek wekî Beethovenek Kurd in. Mamoste Enwer di vî warî de hunermendek pirr giranbûha ye. Wekî din, li bajarê Dihokê di bin kargerîya Mamoste Dilşad Mihemed Seîd de jî komek orkestrayê ya pirr mezin hatiye damezrandin. Mamoste Dilşad bi xwe li Îngîlterê li ser muzîka pirrdeng û hemdem master kiriye. Xebata van herdu mamosteyan muzîka Kurdî gelek pêş ve biriye û derxistiye qada muzîka hemdem a dinê. Ew strana bi navê "Ha Nêrgiz" a ku Koma Dengê Azadî dibêje, muzîka wê mamoste Dilşad çekiriye.

M.G: Tu wê muzîka Kurdî ya ku li bakûrê Kurdistanê tê çekirin çawa dibînî?

H.Ş: Bi taybetî li bakûrê Kurdistanê talanek pirr mezin li ser muzîka Kurdî heye. Yê ku hunermend in bi qîmeta hunermendiyê û muzîka Kurdî nizanin. Hinek muzîka Kurdî teqlîd dikin û werdigerînin zimanê Tirkî û pê ticaretê dikin. Pêwist e ku hunermendên Kurd li muzîk û çanda Kurdî xwedî derkevin û rê nedin vê talanê. Dewleta dagirker a Tirk jî dixwaze ku muzîka Kurdî ji bingeha xwe dûr bixe û naveroka wê vala bike. Lê belê rihê her netewekê di muzîka wê de tê naskirin. Muzîka netewa Kurd jî wekî rihê wê ye; îcar pêwist e ku hunermendên Kurd jî bi tama muzîka Kurdî bizanibin û netewê Kurd bê rih nehêlin.

M.G: Tu daxwazek te ji rojnameya me û ji xwendevanên me re heye?

H.Ş: Ez serfiraziya we dixwazim. Hêvîdar im Medya Güneşi her hebe û ronahiyê bide me.

● Sahibi: Cemal Özçelik ● Genel Yayın Yönetmeni: Osman Aytar ● Yazışları Müdürü: Mahmut Metin ● Diyarbakır Temsilcisi: Hamdullah Akyol ● Ortadoğu Temsilcisi: Ahmet Cemal ● Güney Kürdistan Temsilcisi: Azad Şatehî ● Avrupa Temsilcisi: Halim Can ● Muhabirler:

Bavê Azad, Mahmûdê Malazgirtî (Almanya) ● Cumali Gökalp (Hollanda) ● Ferman Seyid (Danimarka) ● Halis Kinalı (İsviçre) ● Seyda Alpşen (İngiltere) ● Ahmet Yüzer (Norveç) ● Rojen Xerzî (Fransa) ● Serdar Dicle (Rusya) ● Baran Jiyan (Yunanistan) ● Genco Hasanan (Bulgaristan)

● Yönetim Yeri: İnebey Mah. Valide Camii Sok. No: 50 Kat 4 Aksaray-İstanbul / Tel: 5306831 Faks: 6312515 ● Diyarbakır Bürosu: Güçlü Pasajı Kat:3 Dörtüol Tel: Fax: 21 80 74 Diyarbakır ● İzmir Bürosu: Cumhuriyet Bulvarı Konak İşhanı No:24 Kat:8/806 Konak/İzmir ● Av-

rupa İlişki Adresleri: H.Can, BOX:15216 161 15 Bromma Sweden; M.Malazgirtî, Amande Str.58, 2000 HH 56 Germany

● Abone Koşulları: Yurtiçi / 1 Yıllık: 130 000 TL, 6 Aylık: 75 000 TL, Yurtdışı / 1 Yıllık: 75 DM, 50 \$ ● Yurtdışı Fiyatı / İsveç: 15 SKR, Danimarka: 15 DKR, Norveç: 15 NKR, Almanya: 5 DM, Fransa: 15 FF, İngiltere: 2 Pound, İsviçre: 4 SFr. Hollanda: 3 Florin

● Hesap No: Cemal Özçelik, Yapı ve Kredi Bankası, İstanbul Beyazıt Şubesi, 0101322-6 Nolu Hesap ● Dizgi: Şilan Dizgi ● Baskı: Aydınlar Matbaacılık